

Шифр: «Blue chips»

Тема роботи: «Блакитні фішки» як складова геоекономічного
позиціонування країни

ЗМІСТ

	Стр.
Вступ	3
РОЗДІЛ 1. Теоретичні засади розгляду «блакитних фішок» як складової геоекономічного позиціонування країн	5
РОЗДІЛ 2. Аналіз та оцінка впливу «блакитних фішок» та фондового ринку на ефективність геоекономічного позиціонування країн	14
РОЗДІЛ 3. Ефективність геоекономічного позиціонування, фондовий ринок та «блакитні фішки» України: стан, особливості та рекомендації щодо подальшого розвитку	21
Висновки	28
Список використаних джерел	31
Додатки	37
Анотація	67

ВСТУП

На сучасному етапі розвитку світового господарства та міжнародних економічних відносин у світі налічується більше 200 країн (195 держав), кожна із яких прагне отримати статус найсильнішого актора на світових ринках, геоекономічній та геополітичній арені.

Глобалізація економіки не тільки не вирішила проблему конкуренції між країнами, а й значно поглибила її. Як наслідок, однією із нагальних проблем сьогодення є пошук інструментів, методів та стратегій забезпечення, збереження та нарощення геоекономічної міцці, ефективного геоекономічного позиціонування.

Актуальні мегатренди, серед яких і сек'юритизація, дозволили висунути гіпотезу, що важливою складовою геоекономічного позиціонування країн на сучасному етапі розвитку світового господарства та міжнародних економічних відносин є фондовий ринок та його «блакитні фішки».

Метою наукової роботи є перевірка висунутої гіпотези, формування цілісного уявлення про «блакитні фішки» як важливу складову розвитку фондового ринку та складову геоекономічне позиціонування країн в умовах глобалізації.

Об'єктом дослідження є геоекономічне позиціонування країни та його складові.

Предметом – взаємозв'язок фондового ринку, «блакитних фішок» із ефективністю геоекономічного позиціонування країн, принципи функціонування та розвитку фондового ринку та «блакитних фішок» як складових геоекономічного позиціонування країни.

Завданням наукової роботи є ідентифікація передумов та обґрунтування необхідності розгляду «блакитних фішок» як складової геоекономічного позиціонування країни; аналіз та оцінка впливу «блакитних фішок» та фондового ринку на ефективність геоекономічного позиціонування країн; аналіз ефективності геоекономічного позиціонування, стану та особливостей розвитку фондового ринку та «блакитних фішок» України, визначення напрямів їх подальшого розвитку.

Основними методами дослідження є: статистичний метод (збирання статистичної інформації, систематизація та групування основних показників розвитку фондового ринку, «блакитних фішок»), кореляційний (перевірка гіпотези про наявність зв'язку між ефективністю гео економічного позиціонування країн та розвитком фондового ринку, «блакитних фішок»), історичний (вивчення змін та факторів впливу на розвиток гео економічного позиціонування), графічний та табличний методи (для наочного відображення стану та особливостей розвитку фондових ринків та «блакитних фішок»), також загальнонаукові методи аналізу (порівняння, деталізації, групування, аналізу та синтезу, індукції та дедукції). Обробка даних проведена із застосуванням прикладних програмних продуктів MS Excel.

Інформаційною базою дослідження є аналітичні та статистичні дані міжнародних організацій та інших інституцій (Світовий банк, Всесвітній економічний форум, Міжнародний інститут розвитку менеджменту, S&P Global та ін.); наукова література; результати, одержані автором в процесі власних досліджень.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РОЗГЛЯДУ «БЛАКИТНИХ ФІШОК» ЯК СКЛАДОВОЇ ГЕОЕКОНОМІЧНОГО ПОЗИЦІОНУВАННЯ КРАЇН

Відхід від біполярної моделі світу, розвиток інтернаціоналізації господарського життя, дуалістична природа глобалізаційних процесів (посилення взаємозалежності національних економік & поглиблення асиметричності розвитку світового господарства) визначають актуальність проблем ескалації конкуренції на геоekonomічній арені, і, як наслідок, обумовлюють пошук інструментів, методів та стратегій забезпечення, збереження та нарощення геоekonomічної міці.

Вирішення зазначених завдань неможливе без урахування сучасних мегатрендів, нових підходів до формування міжнародного статусу країн, їх геоekonomічного позиціонування.

Контент-аналіз робіт [14, 24-29, 38, 40, 42, 52] дозволяє стверджувати, що геоekonomічне позиціонування країни – це діяльність уряду, інституційних одиниць країни, спрямована на забезпечення, збереження та підвищення міжнародного конкурентного статусу країни, її економічної міці, формування бренду країни (національного бренду).

Аналіз робіт [28, 29, 52] свідчить, що у основу геоekonomічного позиціонування країни покладено формування національного бренду. Бренд країни представляє собою сукупність асоціацій, комплекс уявлень про країну, які впливають на її образ в очах міжнародної спільноти, відрізняють її від інших акторів міжнародних економічних відносин. Асоціації та уявлення про країни можуть позитивно та негативно позначатися на її бренді.

Геоekonomічне позиціонування та національний брендинг є «невід’ємною складовою сучасної політичної практики багатьох країн — США, Великої Британії, Японії та більшості країн Європи (Франції, Іспанії, Німеччини, Нідерландів, Бельгії, Ватикану, Польщі, Чехії, Угорщини)» [28, С. 3]; «кожна країна вкладає значні фінансові ресурси у свій національний бренд. За інформацією СОТ, Австралія інвестувала у свій бренд 91,1 млн євро, Іспанія – 96,2 млн євро, Греція – 121,7 млн

євро, Великобританія – 71,7 млн євро, Мексика – 119,9 млн євро, Німеччина – 31,1 млн євро, Чехія – 6,8 млн євро, Румунія – 5,7 млн євро, Росія – 3 млн євро» [28, С.27].

Сьогодні не існує єдиного підходу до розуміння складових та типів бренду країни, і, як наслідок стратегій геоекономічного позиціонування. Найчастіше до складових геоекономічного позиціонування відносять: рівень соціально-економічного розвитку, рівень конкурентоспроможності, рівень розвитку науки та техніки, рівень розвитку економічного потенціалу та національного багатства, рівень експорту-імпорту, рівень соціального зла та ін. [14, 24-29, 30, 31, 32, 36, 38, 40, 42, 48, 52]. Як наслідок, у сучасній економічній науковій літературі виділяють такі типи бренду країни, як: країна-кредитор; країна-лідер; країна із перехідною економікою; країна, що розвивається; багата країна, країна-експортер сировинних товарів, країна-виробник продовольства, країна-житниця, країна-експортер високотехнологічної продукції, країна-імпортер, країна-інноваційний лідер, країна із значним людським капіталом, країна із низьким рівнем корупції, країна-виробник високоякісних та надійних товарів, країна із розвинутою та надійною банківською системою, країна-центр, країни-периферії, країна-сателіт, країна-інфлуенсер (країна із найбільшою «м'якою силою») та ін. [14, 24-29, 30, 31, 32, 36, 38, 40, 42, 48, 52].

Найбільш авторитетним підходом до типізації національних брендів країн є підхід С.Анхольта, відповідно до якого виділяється 6 типів національних брендів:

Країна із багатою культурною та історичною спадщиною.

Країна із ефективним державним управлінням.

Країна із значними інвестиційними перспективами.

Країна із високою якістю експортованих товарів.

Країна із значною чисельністю населення та / або людським капіталом.

Країна із значним атракційним, туристичним потенціалом [29].

Проте, як свідчить аналіз джерел, перелік типів національних брендів, запропонований С.Анхольтом, не є вичерпним.

Для оцінки ефективності геоекономічного позиціонування країни, вартості бренду країни, використовують різні метрики. Найбільш авторитетні, комплексні та

репрезентативні метрики ефективності геоекономічного позиціонування країни представлені на рис.1.1.

Рисунок 1.1 – Метрики ефективності геоекономічного позиціонування країн

Джерело: Складено автором на основі даних [14, 24-29, 38, 40, 42, 51]

Кожна із зазначених метрик є самобутньою та характеризується унікальною методикою розрахунку інтегрального показника геоекономічної міцці країни.

Так, для оцінки ефективності геоекономічного позиціонування країни з позиції:

Nation Brand Index використовується шість груп показників: туризм, експорт, люди, влада, культура та історична спадщина, інвестиції та імміграція [29, С. 3, 30].

Country Brand Index – шість груп показників, які відображають активні та пасивні відносини взаємодії між членами глобального суспільства та брендом країни: обізнаність щодо країни; асоціації щодо країни; повага до країни; міркування щодо країни; рішення про візит до країни; бажання респондента переповідати про країну знайомим [29, С. 3, 32].

Global Competitiveness Index – дванадцять груп показників, які об'єднані у 3 блоки: *основні вимоги* (групи факторів: якість інституційного середовища, якість та рівень розвитку інфраструктури, макроекономічна стабільність, рівень охорони здоров'я та освіти), *каталізатори ефективності* (групи факторів: вища освіта та професійна підготовка, ефективність товарного ринку, ефективність ринку робочої сили, ефективність фінансового ринку, технологічна підтримка бізнес процесів,

розмір ринку) та фактори розвитку інноваційного потенціалу (групи факторів: рівень розвитку бізнесу та інновації) [31, 33].

World Competitiveness Index – 4 блоки показників: *ефективність бізнесу* (продуктивність, ринок праці, фінансові відносини, менеджмент, відносини та цінності), *економічне середовище* (національна економіка, міжнародна торгівля, зайнятість, ціни), *ефективність уряду* (фінансова політика, фіскальна політика, інституції, бізнес законодавство, соціальна політика), *інфраструктура* (базова інфраструктура, технологічна та наукова інфраструктура, охорона здоров'я та зовнішнє середовище, освіта) [32, 37].

Аналіз топ-10, топ-20 країн зазначених метрик дозволяє констатувати, що в цілому найбільш ефективним є гео економічне позиціонування країн, що належать до Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) – дані країни стабільно очолюють рейтинги за зазначеними показниками (табл 1.1).

Таблиця 1.1 – Ефективність гео економічного позиціонування 2020 р.

Місце	Nation Brand Index	Country Brand Index	Global Competitiveness Index	World Competitiveness Index
1	USA	Japan	Singapore	Singapore
2	China	Switzerland	USA	Denmark
3	Japan	Norway	Hong Kong SAR	Switzerland
4	Germany	Germany	Netherlands	Netherlands
5	United Kingdom	Canada	Switzerland	Hong Kong SAR
6	France	Denmark	Japan	Sweden
7	India	Finland	Germany	Norway
8	Canada	Sweden	Sweden	Canada
9	Italy	UAE	United Kingdom	UAE
10	South Korea	New Zealand	Denmark	USA

Джерело: складено автором на основі даних джерел [30-32, 37]

Серед країн ОЕСР також виділяються країни-лідери, які формують топ-10 всіх метрик: США, Японія, Німеччина, Канада, Данія.

Контент-аналіз метрик, що використовуються для оцінки ефективності гео економічного позиціонування країн, дозволяє стверджувати, що незважаючи на їх комплексність та авторитетність, вони потребують подальшого удосконалення та розвитку.

Беручи до уваги той факт, що сьогодні найважливішою умовою ефективного функціонування світової економіки в цілому виступає світовий фінансовий ринок /46/, який найбільш наочно віддзеркалює глобальні диспропорції розвитку (капітал концентрується у економічно розвинених країнах, «... на 20% населення світу, яке живе в економічно розвинених країнах, припадає 86% світового ВВП, на найбідніші 20% - тільки 1% ВВП» [36]) у основу удосконалення метрики оцінки ефективності гео економічного позиціонування країни має бути закладено показники розвитку фінансового ринку.

При цьому слід враховувати, що:

1. Сучасні країни світу досить сильно диференційовані за рівнем розвитку фінансових ринків. Найбільший розвиток фінансові ринки отримали в країнах, де розташовані провідні фінансові центри світу: США (Нью-Йорк, Лос-Анджелес, Сан-Франциско, Чикаго), Об'єднане Королівство (Лондон), Німеччина (Франкфурт), Китай (Гуанчжоу, Ханчжоу, Шанхай, Ченду, Далянь, Пекін, Циндао, Гонконг, Шеньчжень), Нідерланди (Амстердам), ОАЕ (Абу-Дабі, Дубай), Росія (Москва), Бельгія (Брюссель), Сінгапур, Ірландія (Дублін), Корея (Сеул), Швейцарія (Цюрих, Женева), Японія (Токіо) [16].

2. Світовий фінансовий ринок належить до складно організованих ринків. Так, структура світового фінансового ринку досить складна та включає велику кількість елементів. У залежності від критеріїв, які використовуються для класифікації складових світового фінансового ринку, у його структурі виділяють грошовий ринок та ринок капіталів, кредитний ринок, ринок цінних паперів, ринок дорогоцінних металів, ринок нерухомості, фондовий ринок, первинний та вторинний ринок, біржовий та позабіржовий, транснаціональний фінансовий ринок та національний та ін.[34, 36, 37]

3. Одним із найбільш впливових та динамічно зростаючих сегментів, який фактично відбиває особливості розвитку світового фінансового ринку, суттєво позначається на розвитку економіки, її інвестиційному кліматі та конкурентоспроможності, є світовий фондовий ринок [6, 15, 18, 20, 21, 34]. «З 1990 р. трансформація світової фінансової системи призвела до зростання капіталізації

світового ринку акцій більш як у 7 разів, тоді як сукупний світовий ВВП збільшився за той самий період лише у 2,8 разу» [15]. Зростання значення та ролі фондових ринків в світі пов'язано як із процесом сек'юритизації, так і з тим, що «фінансова глобалізація... стала основною ознакою сучасної економіки» [47], «фінансова глобалізація обмежує можливості державного контролю економічних та фінансових операцій» [36], «глобалізація є новою епохою, для якої характерне збільшення впливу фірм, ринків...» [43].

4. Національні фондові ринки країн за рівнем розвитку поділяють на [6, 45]:

– розвинуті (Developed markets): Канада, США, Австрія, Бельгія, Данія, Фінляндія, Німеччина, Ірландія, Ізраїль, Італія, Нідерланди, Норвегія, Португалія, Іспанія, Швеція, Швейцарія, Об'єднане Королівство, Австралія, Гонконг, Японія, Нова Зеландія, Сінгапур [6, 45];

– ринки, що розвиваються (Emerging markets): Аргентина, Бразилія, Чилі, Колумбія, Мексика, Перу, Чехія, Єгипет, Греція, Угорщина, Кувейт, Польща, Катар, Росія, Саудівська Аравія, Південна Африка, Туреччина, Об'єднані Арабські Емірати, Китай, Індія, Індонезія, Корея, Малайзія, Пакистан, Філіппіни, Тайвань, Тайланд [6, 45];

– найменш розвинені або граничні ринки (Frontier markets): Хорватія, Естонія, Литва, Казахстан, Румунія, Сербія, Словенія, Кенія, Мавританія, Марокко, Нігерія, Туніс, країни Західноафриканського економічного та валютного союзу, Бахрейн, Грузія, Ліван, Оман, Бангладеш, Шрі-Ланка, В'єтнам [6, 45];

– самостійні ринки (Standalone markets), які відносяться до окремої групи найменш розвинених або граничних ринків: Ямайка, Панама, Тринідад і Тобаго, Боснія та Герцеговина, Болгарія, Мальта, Ісландія, Україна, Ботсвана, Зімбабве, Палестина [45].

5. Найважливішим елементом фондового ринку є фондова біржа [3, 9, 10, 13]. На сучасному етапі розвитку світового господарства та міжнародних економічних відносин в світі нараховується 60 основних фондових бірж [44]. У цілому ж у світі їх значно більше, лише «в країнах з ринковою економікою функціонує більше двохсот...» [5]. Топ-10 фондових бірж в світі, на які припадає 78,8% від капіталізації

світового фондового ринку (сумарна ринкова вартість всіх акцій, що знаходяться у обігу та котируються на фондовому ринку), включає: NYSE (New York Stock Exchange), Nasdaq (National Association of Securities Dealers Automated Quotation), Japan Exchange Group, Shanghai Stock Exchange, Hong Kong Exchanges, Euronext, Shenzhen Stock Exchange, London Stock Exchange, Saudi Stock Exchange, TMX Group [47]. При цьому на перші дві (NYSE та Nasdaq) припадає 46% капіталізації світового фондового ринку [47].

6. Майже всі фондові біржі мають власну систему фондових індексів. «... В США регулярно публікуються дані по 20 індексам, в Європі – по 25, в Японії – по 3. Власні індекси мають Буенос-Айреська та Сінгапурська фондові біржі» [5]. Найбільш відомими серед фондових індексів є: Індекс Доу-Джонса (Dow Jones), Dow Jones Global Titans 50 Index, індекс S&P 500 (Standard and Poor's 500), Індекс Nasdaq Composite, Індекс Nikkei 225, Індекс FTSE 100 (Financial Times Stock Exchange Index), Індекс DJ Euro STOXX 50, Індекс DAX, Індекс PTC (RTSI, RTS Index), Індекс SSE Composite [47].

7. Основним активом, що обертається на світовому фондовому ринку, є цінні папери, у першу чергу, акції.

8. Акції, що обертаються на фондовому ринку, групують на основі великої кількості класифікаційних критеріїв. Найчастіше всі акції, що обертаються на фондовому ринку, умовно поділити на три групи: акції першого, другого та третього ешелонів. Кожна група акцій, що обертаються на фондовому ринку, має свої особливості, які в цілому можна описати за допомогою 5 параметрів: емітент; ліквідність (спроможність перетворюватися на гроші), спред (різниця між ціною покупки та продажу акцій у один момент часу), волатильність (ступінь мінливості ціни акцій протягом певного часового інтервалу), обсяги торгів (кількість та вартість акцій, які придбані та продані протягом певного часового інтервалу) [1-12, 13].

Акції першого ешелону емітуються великими, стабільними та конкурентоспроможними компаніями, які є лідерами у своїй галузі, тривалий час функціонують на ринку; характеризуються високою ліквідністю, вузьким спредом, низькою волатильністю (в межах однієї сесії різниця між максимальною та

мінімальною ціною таких акцій становить 1-2% від її середньої ціни) та значними обсягами щоденних торгів [12].

У межах акцій першого ешелону окремо виділяють «блакитні фішки» (Blue chips). Сьогодні не існує єдиних критеріїв виділення «блакитних фішок» в межах акцій першого ешелону. Кожна біржа визначає їх самостійно [1-10]. Зазвичай до «блакитних фішок» відносять акції компаній, які тривалий час функціонують на ринку, мають значний потенціал росту та бездоганну репутацію, є лідерами у своїй галузі, активно та ефективно здійснюють експансію на зарубіжні ринки, характеризуються прозорістю діяльності, значними показниками капіталізації, високою ліквідністю, вузьким спредом, низькою волатильністю (найчастіше 0,3-0,5%, максимально – 1-2%), однак стабільним зростанням ціни протягом кількох років, значними обсягами щоденних торгів (до 80% від щоденного обороту), високим рівнем відповідальності за взяті зобов'язання перед своїми акціонерами [2, 3, 12].

До «блакитних фішок» належать акції таких компаній, як: Microsoft Corp., Apple Inc, Amazon.com Inc, Facebook Inc, Tesla Inc., Alphabet Inc., Johnson & Johnson, Taiwan Semiconductor Manufacturing Co Ltd., JP Morgan Chase & Co та ін. [49].

Низький рівень ризиковості вкладень у «блакитні фішки» призводить до того, що ця категорія акцій не є дуже прибутковими у короткостроковій перспективі. «Середня прибутковість «блакитних фішок», як показало дослідження, проведене в США, не перевищує 11% річних»[3], «інвестувати в блакитні фішки найкраще терміном від п'яти років і більше..», [3].

Слід зазначити, що «... такі компанії входять та становлять основу провідних фондових індексів тієї чи іншої країни. Наприклад, в США такі компанії є основою індексу SNP 500 та Nasdaq, а в Японії – Nikkei 225» [2].

«Контрольний пакет «блакитних фішок» в більшості випадків розподіляється між основними акціонерами в процесі первинного розміщення (IPO) і не призначений для вільного обігу. Для продажу на біржі (free float) використовуються додаткові емісії, акції яких не дають власнику великих повноважень в управлінні і прийнятті рішень»[3]

Акції другого ешелону емітуються менш відомими підприємствами, характеризуються відносно низькою ліквідністю, ширшим, ніж у акцій першого ешелону, спредом (2-3%), вищою волатильністю (5%-10%), середніми обсягами торгів [12].

Акції третього ешелону емітуються найменш впізнаваними підприємствами, характеризуються низькою ліквідністю, широким спредом (5-7%), високою волатильністю (15%-20%), незначними обсягами торгів [12].

Крім того, акції групують у залежності від мети вкладання (очікуваного доходу) та рівня ризикованості, виділяючи при цьому їх вісім груп: Blue Chip Stocks («блакитні фішки»), Penny Stocks (акції із низьким рівнем доходності або «сміттєві акції»), Value Stocks (недооцінені акції, які можна придбати за низькою ціною та у майбутньому продати дорожче), Growth Stocks (акції зростання), Income Stocks (високодоходні акції), Cyclical Stocks (акції, доходність яких пов'язана із економічними циклами), Speculative Stocks (спекулятивні акції), Defensive Stocks (захисні акції, які характеризуються стабільним рівнем доходності, яка не залежить від загального стану фондового ринку) [11].

9. «Блакитні фішки» є важливим індикатором розвитку національної економіки [3, 10, 13], фондового ринку [1, 2, 3, 10, 13], впливають на ціну інших акцій «першого ешелону», а також на акції «другого та третього ешелонів».

9. «Блакитні фішки», динаміка їх котирувань, є найбільш важливим показником розвитку фондового ринку та відображають стан та особливості розвитку національної економіки в цілому [3].

Беручи до уваги все зазначене вище, можна сформулювати наступну гіпотезу: «блакитні фішки», динаміка їх котирувань, капіталізації, доходності та ін. є важливою складовою геоекономічного позиціонування країни, саме за рахунок цієї складової має бути удосконалена метрика оцінки ефективності геоекономічного позиціонування країн.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА ВПЛИВУ «БЛАКИТНИХ ФІШОК» ТА ФОНДОВОГО РИНКУ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ГЕОЕКОНОМІЧНОГО ПОЗИЦІОНУВАННЯ КРАЇН

Висунута у першому розділі роботи гіпотеза щодо зв'язку стану та особливостей розвитку фондового ринку, «блакитних фішок» із ефективністю геоекономічного позиціонування країни потребує перевірки.

Для перевірки висунутої гіпотези запропоновано та реалізовано наступний дослідницький алгоритм:

1) підготовчий етап: 1.1) визначення часового інтервалу дослідження; 1.2) формування фактографічної бази дослідження (ітерація 1); 1.3) надання загальної характеристики стану світового фондового ринку та глобальних «блакитних фішок»; 1.4) обґрунтування показників, які доцільно використовувати для перевірки гіпотези; 1.5) формування фактографічної бази дослідження (ітерація 2);

2) виконавчий етап: перевірка гіпотези на основі розрахунку коефіцієнтів кореляції та оцінки тісноти зав'язків між параметрами, що аналізуються, формулювання висновків.

Підготовчий етап:

1.1) для перевірки гіпотези у якості часового інтервалу було обрано 2010-2018 рр., адже більш ранні роки, наприклад, 2008 р. та 2009 р. – це роки глобальної фінансової кризи, що могло внести певні неточності у розрахунки, 2018 р. – це рік, за яким сьогодні представлена найбільш повна фактографічна база для аналізу;

1.2) формування фактографічної бази дослідження (ітерація 1) та 1.3) надання загальної характеристики стану світового фондового ринку та глобальних «блакитних фішок». Для дослідження стану та особливостей розвитку фондового ринку та глобальних «блакитних фішок» було використано дані Світового банку (World Development Indicator ста ін.) [49] та S&P Dow Jones Indices LLC[50].

Установлено, що капіталізація світового фондового ринку у 2010-2018 рр. підвищилася в 1,35 рази. У 2010 р. капіталізація світового фондового ринку становила 50,9 трлн дол, а у 2018 р. – 68,7 трлн дол. Країнами-лідерами за обсягами

капіталізації фондового ринку є США (в середньому 39,1%), країн ЄС (в середньому 10,3%), Китай (в середньому 8,56%), Японія (в середньому 7,6%), Гонконг (в середньому 5,44%). При цьому у 2010-2018 рр. спостерігалось збільшення капіталізації фондового ринку США на 10,4 % (з 33,9% до 44,34%), показник капіталізації ринків інших країн-лідерів характеризувався зменшенням: ЄС – на 3,7% (з 12,1% у 2010 році до 8,4% у 2018 р.), Китай – на 1,3% (з 7,9% у 2010 році до 9,2% у 2018 р році), інші країни-лідери змінили показники капіталізації фондового ринку незначно: Японія та Гонконг – на 0,2% (кожна).

На основі даних Dow Jones Global Titans 50 Index [50], який відображає динаміку цін найбільш конкурентоспроможних та сильних компаній в світі, встановлено, що у 2011-2021 рр. капіталізація «блакитних фішок» в світі зростає, що логічно відбиває основні тенденції розвитку світового фондового ринку в цілому (рис. 2.1).

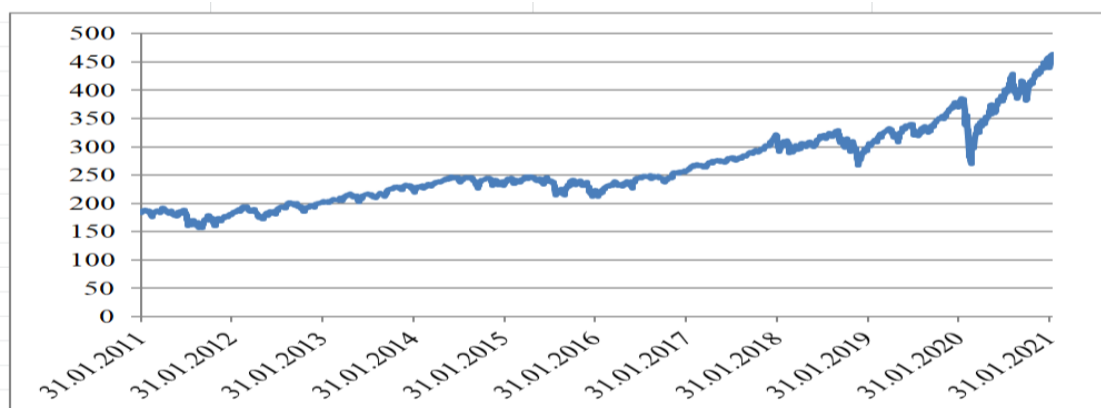

Рисунок 2.1 – Динаміка капіталізації «блакитних фішок» (Dow Jones Global Titans 50 Index)

Джерело: складено автором на основі джерела [50]

Відповідно до даних Dow Jones Global Titans 50 Index [50], абсолютними лідерами серед «блакитних фішок» у 2011-2020 рр. були: Microsoft Corp., Apple Inc, Amazon.com Inc, Facebook Inc, Tesla Inc., Alphabet Inc., Johnson & Johnson, Taiwan Semiconductor Manufacturing Co Ltd., JP Morgan Chase & Co.

У досліджуваному періоді максимальна ринкова капіталізація «блакитних фішок» в світі (Dow Jones Global Titans 50 Index) становила 2243557,92 млн дол, мінімальна – 53775,29 млн дол. В середньому ринкова капіталізація світових «блакитних фішок» оцінювалася у 206987,4 млн дол.

Країною-лідером походження «блакитних фішок» виступають США – в середньому 81,7 % сумарної капіталізації блакитних фішок Dow Jones Global Titans 50 Index, а також Швейцарія – 5,2%, Об'єднане Королівство – 2,9%, Південна Корея – 2,9%, Тайвань – 2,6%, Німеччина -1,7%, Японія – 1,1%, Канада – 0,7%, Франція – 0,7% та Австрія – 0,7%.

Найбільша кількість блакитних фішок зосереджена у сфері розвитку технологій, охорони здоров'я, надання споживчих послуг та створення споживчих товарів (рис.2.2).

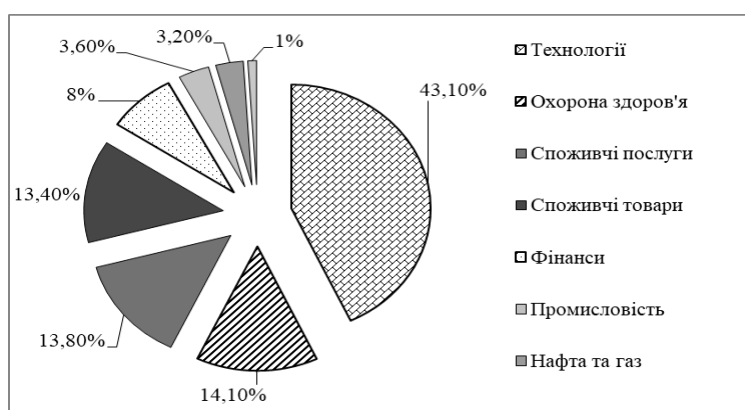

Рисунок 2.2 – Галузева структура «блакитних фішок» (Dow Jones Global Titans 50 Index)

Джерело: складено автором на основі джерела [50]

Установлено, що у 2011-2020 рр. спостерігалася суттєва волатильність рівня загальної, цінової доходності та прибутковості «блакитних фішок». Так, у середньому у період, що аналізується, рівень загальної доходності становив 13,2%, цінової доходності – 10,15%, прибутковості – 12,45%. Найнижчі показники загальної доходності, цінової доходності та прибутковості були притаманні 2018 р. (рис. 2.3).

Таке падіння було пов'язано із негативними тенденціями на фондовому ринку США, адже більшість «блакитних фішок» - це компанії США.

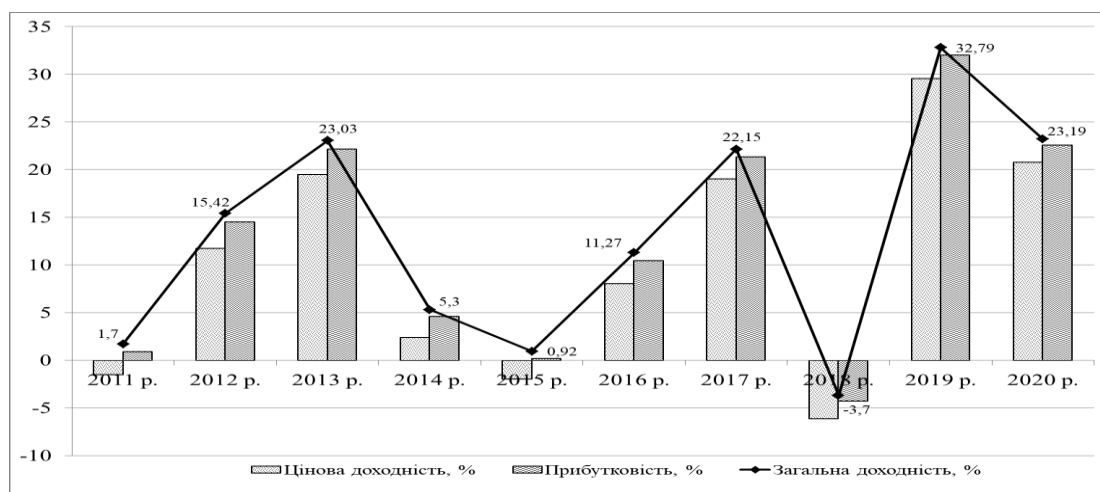

Рисунок 2.3 – Доходність та прибутковість «блакитних фішок»

Джерело: складено автором на основі джерела [50]

1.4) обґрунтування показників, які доцільно використовувати для перевірки гіпотези.

Для перевірки гіпотези щодо значення рівня розвитку фондового ринку та блакитних фішок для гео економічного позиціонування країн доцільно використовувати наступні показники:

- рівень капіталізації фондового ринку як найбільш важливий комплексний, що відображає стан розвитку фондового ринку;

- ВВП на душу населення як один із найбільш важливих показників економічного розвитку країни;

- кількість «блакитних фішок»;

- індекс конкурентоспроможності як один із найбільш важливих показників, який дозволяє оцінити сукупний економічний потенціал країни та її позиції на гео економічній та геополітичній арені.

- кількість компаній, представлених на фондовому ринку як показник, який свідчить про спроможність національної економіки формувати умови для розвитку

потужних, прозорих та конкурентоспроможних підприємств та сприяти їх подальшому розвитку, як показник розвиненості фондового ринку;

Інформаційна та фактографічна база дослідження була сформована на основі даних Світового банку, Всесвітнього економічного форуму та S&P Global;

1.5) формування фактографічної бази дослідження (ітерація 2). Фактографічна база дослідження представлена у Додатку А-Б.

Виконавчий етап

На основі, наведеної у додатку А інформації, було проаналізовано зв'язок між рівнем розвитком фондового ринку та ефективністю гео економічного позиціонування країни (табл. 2.1). Для підтвердження гіпотези було розраховано та оцінено (на основі шкали Чеддока) показники кореляції між *факторними* (капіталізація фондового ринку – Market capitalization of listed domestic companies (current US\$)); кількість компаній, що представлені на фондовому ринку - Listed domestic companies, total) та *результуючими ознаками* (ВВП на душу населення - GDP per capita (current US\$); капіталізація фондового ринку - Market capitalization of listed domestic companies (% of GDP); індекс конкурентоспроможності - Score of The Global Competitiveness Index).

Таблиця 2.1 – Резюмуюча таблиця зв'язку показників

Year	2010	2018	2010	2018
Correlation	Market capitalization of listed domestic companies (current US\$)		Listed domestic companies, total	
1	2	3	4	5
GDP per capita (current US\$)	0,1953	0,1946	0,0734	0,0591
Market capitalization of listed domestic companies (% of GDP)	0,1935	0,2036	0,2062	0,2751
Listed domestic companies, total помітний.	0,6435	0,6431	-	-
Score of The Global Competitiveness Index	0,3618	0,3815	0,3972	0,4026

Джерело: складено та розраховано автором на основі джерела [31, 49, 50]

Установлено, що:

1. Зв'язок між рівнем розвитку фондового ринку (капіталізація фондового ринку) та:

ВВП на душу населення в цілому може бути охарактеризований як прямий та слабкий, причому у 2010-2018 рр. фіксується зменшення тісноти зв'язку. Однак, у залежності від приналежності країни до певної групи країн, тіснота зав'язків між зазначеними показниками суттєво варіюється. Так, показник кореляції між зазначеними показниками для розвинених країн становить 0,15, країн, що розвиваються – 0,21, країн із перехідною економікою – 0,67;

кількістю компаній, що представлено на фондовому ринку – прямий та помітний, що є досить логічно та впливає із логіки самого показника капіталізації фондового ринку в абсолютному вимірі;

індексом конкурентоспроможності – прямий та помітний, причому у 2010-2018 рр. фіксується збільшення тісноти зв'язку між зазначеними показниками.

2. Зв'язок між рівнем розвитку фондового ринку (кількість компаній, що представлені на фондовому ринку) та:

ВВП на душу населення в цілому може бути охарактеризований як прямий та дуже слабкий;

капіталізацією фондового ринку (% ВВП) – прямий та помітний;

індексом конкурентоспроможності – прямий та помітний, причому у 2010-2018 рр. фіксується збільшення тісноти зв'язку між зазначеними показниками.

Таким чином, можна зробити висновок, що гіпотеза про наявність зв'язку між рівнем розвитку фондового ринку країни та ефективністю її гео економічного позиціонування частково підтверджена.

Результати аналізу зв'язку «блакитних фішок» та фондового ринку, показників ефективності гео економічного позиціонування країн (див. додаток Б) подано на рис. 2.4 .

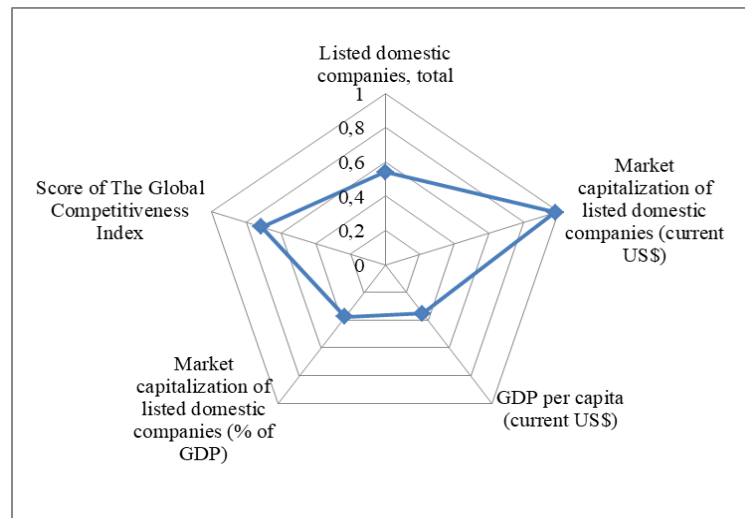

Рисунок 2.4 – Зв'язок «блакитних фішок» із розвитком фондового ринку та показниками ефективності геоекономічного позиціонування країни
Джерело: складено та розраховано автором на основі джерела [31, 48, 49, 50]

Установлено, що:

- «блакитні фішки» прямо впливають на всі як показники розвитку фондового ринку, так і показниками ефективності геоекономічного позиціонування країн;
- помірний зв'язок спостерігається між «блакитними фішками» та ВВП на душу населення, капіталізацією фондового ринку (% до ВВП);
- помітний – між «блакитними фішками» та кількістю компаній, які представлено на фондовому ринку;
- значний – між «блакитними фішками» та капіталізацією фондового ринку та індексом конкурентоспроможності.

Беручи до уваги все зазначене вище, гіпотеза про взаємозв'язок та важливість урахування «блакитних фішок» під час оцінки ефективності геоекономічного позиціонування країн підтвердилася.

**РОЗДІЛ 3. ЕФЕКТИВНІСТЬ ГЕОЕКОНОМІЧНОГО ПОЗИЦІОНУВАННЯ,
ФОНДОВИЙ РИНОК ТА «БЛАКИТНІ ФІШКИ» УКРАЇНИ: СТАН,
ОСОБЛИВОСТІ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПОДАЛЬШОГО РОЗВИТКУ.**

На сучасному етапі розвитку світового господарства та міжнародних економічних відносин в світі нараховується більше 200 країн (різниця між країнами та держави не береться до уваги у даному дослідженні), кожна із яких характеризується певним економічним потенціалом, положенням на геоekonomічній та геополітичній арені.

Україна – Європейська країна, яка отримала свою правосуб'єктність на світовій арені у 1991 році.

Сьогодні Україна, відповідно до класифікації Світового Банку, відноситься до групи країн із рівнем доходу нижче за середній, характеризується середніми позиціями у рейтингах Nation Brands та Global Competitiveness Index (табл. 3.1), а отже характеризується порівняно низьким рівнем ефективності геоekonomічного позиціонування.

Таблиця 3.1 – Показники ефективності геоekonomічного позиціонування України

Роки / показники	Показники			
	Nation Brands	Country Brand Index або FutureBrand-Country-Index	Global Competitiveness Index	World Competitiveness Index
2019	56 із 103	74 із 75	85 із 141	54 із 63
2020	55 із 100	71 із 75	н/д	55 із 63
Країни, що випереджають Україну (крім країн-лідерів рейтингу)	Греція, Кувейт, Перу, Єгипет, Угорщина, Румунія, Пакистан	Колумбія, Іран, Домініканська республіка, Індія, В'єтнам, Перу, Марокко	Шрі-Ланка, Аргентина, Македонія, Албанія, Ямайка	Колумбія, Мексика, Перу, Росія, Румунія, Греція
Країни, які випереджає Україна	Словакія, Люксембург, Алжир, Словенія, Ірак, Узбекистан	Мексика, Чилі, Пакистан, Ірак	Молдова, Туніс, Ліван, Алжир, Еквадор, Ботсвана, Боснія та Герцеговина	Бразилія, Словаччина, Грузія, Південна Африка, Хорватія

Джерело: складено автором на основі даних [30-32, 49, 50]

Підвищення ефективності геоекономічного позиціонування, як свідчать результати проведеного нами дослідження, може бути забезпечене за рахунок розвитку фондового ринку та «блакитних фішок».

На сучасному етапі розвитку економіки України надзвичайно активно розвивається фондовий ринок, який вже сьогодні представляє собою привабливу сферу діяльності та, відповідно, є високоперспективним напрямом розвитку бізнесу в найближчому майбутньому, що обумовлено як особливостями розвитку світового фондового ринку (є одним із найбільш динамічних зростаючих, характеризується високою капіталізацією - на кінець 2020 року капіталізація світового фондового ринку перевищила позначку у 100 трлн. дол., незважаючи «чорний понеділок»), так і українського.

Український фондовий ринок досить швидко розвивається та за швидкістю розвитку займає перше місце в світі – більше 80% у 2018 році (рейтинг американського телеканалу CNBC, який складається на основі даних аналітичного агентства Refinitiv). Однак, суттєво відстає від інших країн за показником капіталізації. Так, за даними TheGlobalEconomy.com, фондовий ринок України за рівнем капіталізації (3,37% ВВП) знаходиться на 66 позиції. Для порівняння, рівень капіталізації фондового ринку Гонконгу, який займає у рейтингу 1 місце, становить 1055,92% ВВП; ПАР (2 місце) – 234,96 % ВВП, Росії (37 місце) – 34,51% ВВП, Туреччина (54 місце) - 19,18 % ВВП, Нігерія (64 місце) – 7,94% [53]. Загальна вартість ринку цінних паперів України у 2018 році, за оцінками Світового банку, становила 4415,44 млн. дол., натомість капіталізація міжнародного фондового ринку – 68,65 трлн. дол. [53].

Таким чином, незважаючи на суттєвий прогрес, український фондовий ринок все ще знаходиться на стадії становлення, що й обумовлює його специфічні особливості, які відрізняють його від класичних або розвинених фондових ринків.

Українські «блакитні фішки» формуються в максимально прибуткових та перспективних секторах, які водночас є основоположними для експортної діяльності країни та її ВВП. Тобто в Україні цінні папери першого ешелону розподіляються за

наступними сферами діяльності: гірничо-металургійною, енергогенеруючою, машинобудівною, нафтогазовою та банківською [50].

Цікавою особливістю, притаманною фондовому ринку України, є відсутність «блакитних фішок» у сільськогосподарській галузі, яка займає важливе місце в економіці країни, та відсутність таких акцій в українському медіа секторі, який набирає обертів не тільки всередині країни, а й закордоном, адже в останні роки продукти даної сфери активно експортуються.

Найбільш привабливими та актуальними на даний момент цінними паперами в категорії «блакитні фішки» є акції, які входять до складу кошиків двох авторитетних українських бірж, на основі чого розраховуються індекси ПФТС та UX відповідно. Порівняльна структура елементів, формуючих зазначені індекси, представлена в таблиці 1.

Таблиця 3.2 – Складові для розрахунку індексів ПФТС та UX

Параметри Індексу ПФТС на період 15.10.2020 – 14.01.2021 р.			Параметри Індексу UX станом на 30.11.2020		
Назва емітента	Ваговий коефіцієнт	Коефіцієнт, що враховує free- float (Wi)	Назва емітента	Ваговий коефіцієнт	Коефіцієнт , що враховує free-float (Wi)
Райффайзен Банк Аваль (BAVL)	0,22	1,7%	Райффайзен Банк Аваль (BAVL)	0,21	2,0%
Центренерго (SEEN)	0,13	21,7%	Центренерго (SEEN)	0,21	22,0%
Донбасенерго (DOEN)	1,00	14,1%	Донбасенерго (DOEN)	0,03	14,0%
Крюківський вагонобудівни й завод (KVBZ)	1,00	5,0%	Мотор Січ (MSICH)	0,25	20,5%
Турбоатом (TATM)	0,53	3,8%	Турбоатом (TATM)	0,05	3,5%
Укрнафта (UNAF)	0,14	8,0%	Укрнафта (UNAF)	0,25	7,0%
Укртелеком (UTEL)	0,58	7,1%	-	-	-

Джерело: складено автором на основі [40, 53]

З таблиці 1 можна зробити висновок, що обидва індекси зосереджують увагу на однакових цінних паперах, тому склад їх кошиків несуттєво різниться між собою. Важливою тенденцією на українському фондовому ринку виступає зменшення кількості об'єктів, за якими ведеться розрахунок зазначених індексів. Так, наприклад, ще в 2016 р. до кошика ПФТС входили 20 «блакитних фішок», а сьогодні – тільки 7 [39, 53].

Проведемо дослідження рівня доходності та ступеня ризику (у вигляді стандартного відхилення прибутковості) наведених у табл. 1 цінних паперів за даними щодо їх вартості з 01.06.2019 р. до 31.12.2020 р. Показники обчислюються за такими формулами:

$$m_j = (P_j - P_{j-1}) / P_{j-1}, \quad (1)$$

де m_j – денна доходність акції,

P_j – ціна акції на момент закриття торгів,

P_{j-1} – ціна акції на момент закриття торгів попереднього дня.

$$m_i = \sum_{j=1}^T m_j, \quad (2)$$

де m_i – середня доходність акції за весь період,

T – період.

$$\sigma_i = \sqrt{\frac{\sum_{j=1}^T (m_j - m_i)^2}{T}} \quad (3)$$

де σ_i – ризик акцій, розрахований як середньоквадратичне відхилення щоденної доходності.

Відображення проведених обчислювальних операцій наведено у табл. 2.

Таблиця 3.3 – Розрахунок доходності та ризиковості українських «блакитних фішок»

BAVL		DOEN		SEEN		KVBZ		TATM		UNAF		UTLM	
P_j	m_j	P_j	m_j	P_j	m_j	P_j	m_j	P_j	m_j	P_j	m_j	P_j	m_j
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
0,29	-	28,80	-	11,80	-	12,00	-	13,00	-	165,00	-	0,14	-
0,30	0,03	28,80	0,00	11,70	-0,01	12,10	0,01	13,00	0,00	161,00	-0,02	0,14	0,00
0,30	0,00	26,30	-0,09	11,80	0,01	10,20	-0,16	12,50	-0,04	155,00	-0,04	0,13	-0,07
0,31	0,03	26,40	0,00	11,50	-0,03	12,00	0,18	12,00	-0,04	160,00	0,03	0,14	0,08

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>	<i>13</i>	<i>14</i>
0,30	-0,03	26,41	0,00	11,30	-0,02	12,20	0,02	11,80	-0,02	180,00	0,13	0,14	0,00
0,31	0,03	25,00	-0,05	11,70	0,04	10,00	-0,18	11,00	-0,07	155,00	-0,14	0,14	0,00
0,30	-0,03	24,00	-0,04	11,20	-0,04	10,10	0,01	11,50	0,05	170,00	0,10	0,14	0,00
0,31	0,03	23,80	-0,01	11,20	0,00	11,90	0,18	11,90	0,03	156,00	-0,08	0,14	0,00
0,31	0,00	23,60	-0,01	11,20	0,00	10,10	-0,15	12,00	0,01	160,00	0,03	0,14	0,00
0,31	0,00	23,60	0,00	10,90	0,02	10,20	0,01	12,00	0,00	130,00	-0,19	0,14	0,00
0,31	0,00	24,00	0,02	10,40	-0,05	12,10	0,19	11,10	-0,08	145,00	0,12	0,14	0,00
0,35	0,13	24,60	0,03	10,50	0,01	14,50	0,20	11,30	0,02	146,00	0,01	0,14	0,00
0,39	0,11	23,70	-0,04	10,30	-0,02	14,00	-0,03	11,00	-0,03	148,00	0,01	0,14	0,08
0,38	-0,03	23,70	0,00	10,30	0,00	15,00	0,07	10,50	-0,05	162,00	0,05	0,13	-0,07
0,39	0,03	19,70	0,14	10,30	0,00	15,00	0,00	10,50	0,00	158,00	-0,02	0,13	0,00
0,37	-0,05	20,80	0,06	10,29	0,00	14,00	-0,07	11,60	0,05	155,00	-0,02	0,13	0,00
0,32	-0,14	18,20	-0,13	9,77	-0,05	16,50	0,18	10,50	-0,09	150,50	-0,03	0,10	-0,23
0,34	0,06	17,50	-0,04	8,80	-0,10	16,50	0,00	11,00	0,05	145,00	-0,04	0,12	0,20
0,40	0,18	19,40	0,11	8,50	-0,03	16,25	-0,02	10,50	-0,05	150,00	0,03	0,13	0,08
0,40	0,00	20,50	0,06	8,85	0,04	13,01	-0,20	10,00	-0,05	165,00	0,10	0,15	0,15
m_i =	0,01	m_i =	-0,001	m_i =	-0,01	m_i =	0,01	m_i =	-0,01	m_i =	0,002	m_i =	0,01
σ_i =	0,05	σ_i =	0,05	σ_i =	0,04	σ_i =	0,13	σ_i =	0,06	σ_i =	0,07	σ_i =	0,08

Джерело: складено автором на основі [40,]

З таблиці 2 видно, що середня дохідність найбільш впливових «блакитних фішок» на українському ринку за досліджуваний період не перевищувала 0,01 пунктів у грошовому вимірі, що в перерахунку у відносні значення складає 4,65%. Отже, з огляду на отримані значення прибутковості даних цінних паперів, «блакитні фішки» в Україні характеризуються низькими значеннями дохідності (включаючи від'ємні показники) та ризику. Це пояснює низьку активність на фондовому ринку країни, оскільки дохідність «блакитних фішок» є нижчою порівняно з банківською відсотковою ставкою за депозитами, що свідчить про доцільність вкладення грошових коштів пересічних громадян саме на депозитні рахунки.

Загалом 3 з 7 розглянутих цінних паперів продемонстрували негативну динаміку, яка полягала у від'ємних значеннях дохідності за цими активами. Специфічною характеристикою виступає формування даного тренду саме в енергогенеруючому секторі та сферах, які пов'язані з ним. Негативний приріст в категорії дохідності спостерігається за акціями Центренерго, Донбасенерго та Турбоатом. Рівень ризику за вказаними акціями коливався в межах 0,04 – 0,13 пунктів. З отриманих даних можна визначити, що зазначені цінні папери дійсно

відповідають особливостям категорії «блакитні фішки» у вигляді низької дохідності та ризиковості. Також варто зазначити, що зростання фондового ринку України більшою мірою обумовлене нарощуванням міцності акціями другого ешелону чи інших «блакитних фішок».

Таким чином, незважаючи на суттєвий прогрес, український фондовий ринок все ще знаходиться на стадії свого становлення та суттєво відстає від аналогічних ринків інших країн за параметром «капіталізація». «Блакитні фішки» України представлені акціями всього 7 компаній: Райффайзен Банк Аваль, Центренерго, Донбасенерго, Мотор Січ, Турбоатом, Укрнафта, Укртелеком. Середній рівень дохідності українських «блакитних фішок» складає 4,65%, а рівень ризиковості – 0,04-0,13 пунктів.

Беручи до уваги частково підтверджену гіпотезу про вплив фондового ринку та «блакитних фішок» на ефективність геоекономічного позиціонування країни, стан та особливості розвитку фондового ринку України, дохідність та прибутковість українських «блакитних фішок», сьогодні фондовий ринок України потребує подальшого розвитку.

Забезпечення подальшого розвитку фондового ринку та «блакитних фішок» України має носити комплексний характер та передбачати як удосконалення контексту розвитку фондового ринку в цілому та «блакитних фішок» зокрема, так і його інфраструктури.

Певні зрушення у цьому напрямі вже мають місце, так Національним банком України, Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, Фондом гарантування вкладів фізичних осіб та Міністерством фінансів України розроблено Стратегію розвитку фінансового сектору України до 2025 року, важливою складовою якої є розвиток фондового ринку [51]. Зазначена стратегія базується на «п'яти стратегічних напрямках: фінансова стабільність, макроекономічний розвиток, фінансова інклюзія, розвиток фінансових ринків та інноваційний розвиток» [51].

Беручи до уваги напрями Стратегію розвитку фінансового сектору України до 2025 року, запропоновані нами напрями розвитку фондового ринку та «блакитних

фішок», їх певну кореляцію, у якості рекомендацій щодо розвитку фондового ринку України та «блакитних фішок» вважаємо за доцільне сконцентрувати увагу на наступних рекомендаціях, які будуть не дублювати, а доповнювати заходи Стратегії, посилювати їх:

- реалізація комплексу заходів, спрямованих на підвищення рівня фінансової грамотності населення, керівників підприємств;
- формування позитивного іміджу фондового ринку, фондових бірж, «блакитних фішок», операцій на фондовому ринку у суспільстві;
- стимулювання зацікавленості населення у відслідковуванні стану та динаміки розвитку фондового ринку;
- запровадження системи інформування суспільства про дотримання компаніями, які представлені на фондовому ринку, своїх зобов'язань, рівень доходності їх акцій;
- запровадження системи диференційованих заходів, спрямованих на підтримку (інформаційну, консультаційну, фінансову та ін.) компаній, які: 1) виходять на IPO або ICO; 2) вже представлені на фондовому ринку; 3) нарощують капіталізацію; 4) планують вийти на міжнародний фондовий ринок та ін.;
- забезпечення узгодженості та інклюзивності стратегії розвитку фінансового сектору України до 2025 року та стратегії соціально-економічного розвитку країни;
- розробити Стратегію геоекономічного позиціонування України, важливим елементом якої стане розвиток фондового ринку та «блакитних фішок».

ВИСНОВОК

Геоелекономічне позиціонування країни – це діяльність уряду, інституційних одиниць країни, спрямована на забезпечення, збереження та підвищення міжнародного конкурентного статусу країни, її економічної міцці, формування бренду країни (національного бренду).

Сьогодні не існує єдиного підходу до розуміння складових геоелекономічного позиціонування, типів бренду країни

Найбільш авторитетні, комплексні та репрезентативні метрики ефективності геоелекономічного позиціонування країни: Country Brand Index, Nation Brand Index, Global Competitiveness Index, World Competitiveness Index.

Найбільш ефективним є геоелекономічне позиціонування країн, що належать до Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР). Серед країн ОЕСР також виділяються країни-лідери, які формують топ-10 всіх метрик: США, Японія, Німеччина, Канада, Данія.

Контент-аналіз метрик, що використовуються для оцінки ефективності геоелекономічного позиціонування країн, дозволяє стверджувати, що незважаючи на їх комплексність та авторитетність, вони потребують подальшого удосконалення та розвитку.

У основу удосконалення метрики оцінки ефективності геоелекономічного позиціонування країни має бути закладено показники розвитку фондового ринку.

Найважливішим показником розвитку фондового ринку є «блакитні фішки» (Blue chips).

Сьогодні не існує єдиних критеріїв виділення «блакитних фішок» в межах акцій першого ешелону. Кожна біржа визначає їх самостійно 1/2, 3/. Зазвичай до «блакитних фішок» відносять акції компаній, які тривалий час функціонують на ринку, мають значний потенціал росту та бездоганну репутацію, є лідерами у своїй галузі, активно та ефективно здійснюють експансію на зарубіжні ринки, характеризуються прозорістю діяльності, значними показниками капіталізації, високою ліквідністю, вузьким спредом, низькою волатильністю (найчастіше 0,3-0,5%,

максимально – 1-2%), однак стабільним зростанням ціни протягом кількох років, значними обсягами щоденних торгів (до 80% від щоденного обороту), високим рівнем відповідальності за взяті зобов'язання перед своїми акціонерами.

У ході дослідження встановлено, що:

Капіталізація світового фондового ринку у 2010-2018 рр. підвищилася в 1,35 рази. У 2010 р. капіталізація світового фондового ринку становила 50,9 трлн дол, а у 2018 р. – 68,7 трлн дол. Країнами-лідерами за обсягами капіталізації фондового ринку є США, країн ЄС, Китай, Японія, Гонконг.

Абсолютними лідерами серед «блакитних фішок» у 2011-2020 рр. були: Microsoft Corp., Apple Inc, Amazon.com Inc, Facebook Inc, Tesla Inc., Alphabet Inc., Johnson & Johnson, Taiwan Semiconductor Manufacturing Co Ltd., JP Morgan Chase & Co.

Країною-лідером походження «блакитних фішок» виступають США – в середньому 81,7 % сумарної капіталізації блакитних фішок Dow Jones Global Titans 50 Index.

Найбільша кількість блакитних фішок зосереджена у сфері розвитку технологій, охорони здоров'я, надання споживчих послуг та створення споживчих товарів.

У 2011-2020 рр. спостерігалася суттєва волатильність рівня загальної, цінової доходності та прибутковості «блакитних фішок».

Зв'язок між рівнем розвитку фондового ринку (капіталізація фондового ринку) та ВВП на душу населення - прямий та слабкий, індексом конкурентоспроможності – прямий та помірний, кількістю компаній, що представлено на фондовому ринку – прямий та помітний. Зв'язок між «блакитними фішками» та ВВП на душу населення – прямий помірний, кількістю компаній, які представлено на фондовому ринку - прямий помітний; капіталізацією фондового ринку та індексом конкурентоспроможності – прямий значний. Наявні зв'язки підтверджують гіпотезу про вплив фондового ринку, «блакитних фішок» на ефективність гео економічного позиціонування країн.

Забезпечення подальшого розвитку фондового ринку та «блакитних фішок» України має носити комплексний характер та передбачати як удосконалення контексту розвитку фондового ринку в цілому та «блакитних фішок» зокрема, так і його інфраструктури, у т.ч. доцільно: забезпечити реалізацію комплексу заходів, спрямованих на підвищення рівня фінансової грамотності населення, керівників підприємств; реалізувати комплекс заходів на формування позитивного іміджу фондового ринку, фондових бірж, «блакитних фішок», операцій на фондовому ринку у суспільстві; стимулювати зацікавленості населення у відслідковуванні стану та динаміки розвитку фондового ринку; запровадити системи інформування суспільства про дотримання компаніями, які представлені на фондовому ринку, своїх зобов'язань, рівень доходності їх акцій; запровадити системи диференційованих заходів, спрямованих на підтримку (інформаційну, консультаційну, фінансову та ін.) компаній, які: 1) виходять на IPO або ICO; 2) вже представлені на фондовому ринку; 3) нарощують капіталізацію; 4) планують вийти на міжнародний фондовий ринок та ін.; забезпечити узгодженості та інклюзивності стратегії розвитку фінансового сектору України до 2025 року та стратегії соціально-економічного розвитку країни; розробити Стратегію геоекономічного позиціонування України, важливим елементом якої стане розвиток фондового ринку та «блакитних фішок».

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Блакитні фішки. Ліквідні акції українського ринку. URL: <https://ukrfondrinok.com/dovidnyk/29-stockazbuka/53-blakytни-fishky-likvidni-aktsii-ukrainskoho-rynku>.
2. Блакитні фішки на фондовому ринку: що це таке і як їх придбати. URL: https://news.24tv.ua/blakitni_fishki_ukrayini_shho_tse_blakitni_fishki_yak_kupiti_a_ktsiyi_n1294741.
3. Акції блакитних фішок динаміка. Що таке блакитні фішки на ринку акцій. Інші тлумачення терміна. URL: <https://newspresnya.ru/uk/akcii-golubyh-fishek-dinamika-hto-takoe-golubye-fishki-na-rynke-akcii-drugie/>.
4. Акции Голубых фишек (что это) и Рейтинги России, США, Европы и Азии. URL: <https://investingnotes.trade/golubye-fishki.html>.
5. Віктор І.С., Ліпич С.В. Індекси та рейтинги на фондовому ринку України. *Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України*. 2014. № 1. С. 42-49.
6. Шишков С.Є., Шелудько Н.М. Проблема довіри на неефективному фондовому ринку: приклад України. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/vier_2011_11_14.pdf.
7. Німкович А.І. Формування стратегії розвитку інститутів інфраструктури фондового ринку. *БізнесІнформ*. 2019. № 11. С. 297-302.
8. Шуба М. В. Фондові індекси як узагальнюючі індикатори стану фондових ринків країн Європейського Союзу. *Проблеми економіки*. 2015. № 3. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Pekon_2015_3_4.pdf.
9. Механизм снижения стоимости финансовых ресурсов в системе управления финансовой деятельностью субъектов хозяйствования: монография / Закорко М.В., Лактионова А.А.. Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД». 2015 220 с.

10. Шарп, Уильям Ф. Инвестиции : по экон. специальностям / У. Ф. Шарп, Г. Д. Александер, Д. В. Бейли ; пер. с англ. Буренина А.Н., Васина А.А. - Москва : Инфра-М : Н.Ф.П.К.. 2001. 1028 с.

11. Виды акций – от простого к сложному. URL: <https://equity.today/vidy-akcij.html>.

12. Голубые фишки, второй и третий эшелон. URL: <https://equity.today/golubye-fishki-vtoroj-i-tretij-eshelon.html>.

13. Сохацька О., Роговська-Іщук І., Вінницький С. Фундаментальний та технічний аналіз цін товарних та фінансових ринків. К.: Кондор, 2012. 305 с.

14. Теоретичні і методологічні основи дослідження економічних відносин в Україні в умовах інтеграції в глобальний процес розвитку: монографія / [М. І. Зверяков, М. О. Уперенко, Л. Л. Жданова та ін.]; за заг. ред. М. І. Зверякова. – Одеса: Атлант. 2016. 389 с.

15. Гончаренко Н. І., Кравець М. А Особливості інституціональної структури фондового ринку Польщі в умовах трансформаційних змін глобального фінансового середовища Проблеми економіки № 1, 2017. С.8-14, https://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2017-1_0-pages-8_14.pdf.

16. The Global Financial Centres Index 2020. URL: https://www.longfinance.net/media/documents/GFCI_28_Full_Report_2020.09.25_v1.1.pdf.

17. Торгівля цінними паперами : підручник / [Грушко В. І. та ін.]. К. : Ун-т економіки та права "КРОК". 2011. 391 с.

18. Болдуєва О. В. Організаційно-економічний механізм регулювання ринку цінних паперів в Україні : монографія / О. В. Болдуєва. Запоріжжя : Запоріз. нац. ун-т, 2011. 262 с

19. Мендрул О. Г. Фондовий ринок: операції з цінними паперами : навч. посіб. / О.Г. Мендрул. К. : КНЕУ, 2000. 156 с

20. Третьякова О. В., Харабара В. М., Грешко Р. І. Фондовий ринок України: особливості функціонування в сучасних умовах. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/5_2020/20.pdf

21. Лук'яненко І.Г., Марковська М.Ю. Вплив дисбалансів фондового ринку України з урахуванням тіньових схем на економічний розвиток країни. URL: http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/13272/Vplyv_dysbalansiv_fondovoho_rynku_Ukrainy_z_urakhuvanniam_tinovykh.pdf?sequence=1&isAllowed=y

22. Talbani Farlian, Meutia Handayani, Silvira Afrizal. Contribution of blue chips stock to indonesian economic growth (2017). URL: <http://ircmb.org/jurnal/2017/084.pdf>

23. Okičić, J. & Remetić Horvat, S. (2015). The Identification of Blue Chip Stocks in Underdeveloped Stock Markets of the South Eastern European Region. *Economic Analysis*. 1(2). P.54-68. URL: https://www.researchgate.net/publication/282648330_Okicic_J_Remetic_Horvat_S_2015_The_Identification_of_Blue_Chip_Stocks_in_Underdeveloped_Stock_Markets_of_the_South_Eastern_European_Region_Economic_Analysis_12_54-68.

24. Ткачик А.К. Страна происхождения как инструмент позиционирования образовательной организации. *Человеческий капитал и профессиональное образование*. 2014. № 2 (10). С. 15-23.

25. Хлопов О.А. Геоэкономика как аналитический подход в исследовании современных глобальных тенденций. *Вестник Евразийской науки*. 2020. №2. URL: <https://esj.today/PDF/88ECVN220.pdf>

26. Пробойв О.А. Геополітичне позиціонування України в світі у контексті забезпечення глобальної системи безпеки. *Інноваційна економіка*. 2015. №1. С. 37-42. URL: https://www.google.com/url?client=internal-element-cse&cx=012955353415694750662:ac0q9yn5xfi&q=http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe%3FC21COM%3D2%26I21DBN%3DUJRN%26P21DBN%3DUJRN%26IMAGE_FILE_DOWNLOAD%3D1%26Image_file_name%3D

.com/journals/16-

17/2012_8_OLEG_PATSENKO_ELLANA_MOLCHANOVA.pdf+&cd=13&hl=uk
&ct=clnk&gl=uaВплив.

37. IMD World Competitiveness ranking 2020. URL:
<https://www.imd.org/globalassets/wcc/docs/2020/wcc-site/one-year-change-vertical.pdf>.

38. Світові фінансові центри – «серце» глобального фінансового ринку. *Вісник Харківського національного університету імені в. Н. Каразіна*. 2014. № 1144. URL: <https://periodicals.karazin.ua/irtb/article/view/4509/4082>

39. Пробоїв О.А. Проблеми геоекономічного статусу України в глобальній економічній системі. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія Економіка. 2016. Випуск 1 (47). Т.1. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Nvuuec_2016_1%281%29__17.pdf

40. Перша фондова торгова система. URL: <https://pfts.ua/>.

41. Резнікова Н.В. Економічна експансія в умовах становлення нового каркасу міжкраїнової взаємодії. URL:
[https://www.google.com/url?client=internal-element-cse&cx=012955353415694750662:ac0q9yn5xfi&q=http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe%3FC21COM%3D2%26I21DBN%3DUJRN%26P21DBN%3DUJRN%26IMAGE_FILE_DOWNLOAD%3D1%26Image_file_name%3DPDF/apmv_2012_111\(2\)__13.pdf&sa=U&ved=2ahUKEwjf4rTtxtunuAhXytYsKHRD9DsQ4FBAWMAN6BAgJEAE&usg=AOvVaw0NK_rxPgnofGoHtu5ZpGCH](https://www.google.com/url?client=internal-element-cse&cx=012955353415694750662:ac0q9yn5xfi&q=http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe%3FC21COM%3D2%26I21DBN%3DUJRN%26P21DBN%3DUJRN%26IMAGE_FILE_DOWNLOAD%3D1%26Image_file_name%3DPDF/apmv_2012_111(2)__13.pdf&sa=U&ved=2ahUKEwjf4rTtxtunuAhXytYsKHRD9DsQ4FBAWMAN6BAgJEAE&usg=AOvVaw0NK_rxPgnofGoHtu5ZpGCH).

42. Жихор О.Б., Нескородєва І.І. Функціональні та класифікаційні аспекти фондових індексів. *Економіка промисловості*. 2013. № 4 (64). URL:
<http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/57762/3.pdf?sequence=1>.

43. Федоренко В. Г., Воронкова Т. Є. Економіка України в глобалізаційному вимірі. *Інвестиції: практика та досвід*. 2015. № 23. URL:

[http://irbis-nbuiv.gov.ua/cgi-](http://irbis-nbuiv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuiv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/ipd_2015_23_3.pdf)

[bin/irbis_nbuiv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/ipd_2015_23_3.pdf.](http://irbis-nbuiv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuiv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/ipd_2015_23_3.pdf)

44. Desjardins J. All of the World's Stock Exchanges by Size. URL: <http://money.visualcapitalist.com/all-of-the-worlds-stock-exchanges-by-size/>

45. Results of the MSCI 2020 global market accessibility review. URL: <https://www.msci.com/market-classification>

46. DATA STREAM. The World's 10 Largest Stock Markets. URL: <https://www.visualcapitalist.com/the-worlds-10-largest-stock-markets/>.

47. Роговська-Іщук І.В., Мартинюк А.Ю. Дисбаланси та диспропорції світового та вітчизняного фондових ринків. URL: <http://econom.chnu.edu.ua/journal/index.php/ecovis/article/view/106/70>.

48. Фондові індекси. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/markets/stock/>

49. The World Bank. URL: <https://www.worldbank.org>

50. Dow Jones Global Titans 50 Index. URL: <https://www.spglobal.com/spdji/en/indices/equity/dow-jones-global-titans-50-index/#data>

51. Стратегія розвитку фінансового сектору України до 2025 року. URL: <https://bank.gov.ua/ua/about/develop-strategy>

52. National Brand of Ukraine Monograph General editorship (2018). URL: <https://route.ee/images/National%20Brand%20of%20Ukraine/National%20Brand%20of%20Ukraine.pdf>.

53. Українська Біржа. URL: <http://www.ux.ua/>.

54. TheGlobalEconomy.com. Stock market capitalization. URL: https://ru.theglobaleconomy.com/rankings/Stock_market_capitalization/.

ДОДАТКИ

Country Name	Market capitalization of listed domestic companies (current US\$)		GDP per capita (current US\$)	
	Country Code	2010	Country Code	2010
1	2	3	4	5
United Arab Emirates	ARE	1,31491E+11	ARE	33893,30
Argentina	ARG	63909790000	ARG	10385,96
Australia	AUS	1,45449E+12	AUS	52022,13
Austria	AUT	1,26032E+11	AUT	46858,04
Belgium	BEL	2,68726E+11	BEL	44141,88
Bangladesh	BGD	41616870000	BGD	781,15
Bulgaria	BGR	7376360000	BGR	6812,41
Bahrain	BHR	20059730000	BHR	20722,14
Bermuda	BMU	1534950000	BMU	101875,28
Brazil	BRA	1,54557E+12	BRA	11286,24
Barbados	BRB	2186550000	BRB	16056,37
Canada	CAN	2,17119E+12	CAN	47448,01
Switzerland	CHE	1,22936E+12	CHE	74605,72
Chile	CHL	3,41799E+11	CHL	12808,03
China	CHN	4,02784E+12	CHN	4550,45
Colombia	COL	2,08502E+11	COL	6336,71
Costa Rica	CRI	1444920000	CRI	8141,91
Cayman Islands	CYM	238000000	CYM	73351,76
Cyprus	CYP	6834300000	CYP	31023,64
Germany	DEU	1,42972E+12	DEU	41531,93
Algeria	DZA	105412463	DZA	4479,34
Egypt, Arab Rep.	EGY	84276830000	EGY	2645,97
Spain	ESP	1,17162E+12	ESP	30502,72
France	FRA	1,91152E+12	FRA	40638,33
Ghana	GHA	2947690000	GHA	1299,34
Greece	GRC	67586420000	GRC	26917,76
Hong Kong SAR	HKG	2,71132E+12	HKG	32550,00
Croatia	HRV	25596130000	HRV	13949,33
Hungary	HUN	27708410000	HUN	13191,62
Indonesia	IDN	3,60388E+11	IDN	3122,36
India	IND	1,63183E+12	IND	1357,56
Ireland	IRL	60368310000	IRL	48715,18
Iran, Islamic Rep.	IRN	86641520000	IRN	6599,66
Israel	ISR	2,27614E+11	ISR	30693,59
Jamaica	JAM	3884350000	JAM	4704,05
Jordan	JOR	30864420000	JOR	3736,65
Japan	JPN	3,82777E+12	JPN	44507,68
Kazakhstan	KAZ	26672730000	KAZ	9070,49

1	2	3	4	5
Kenya	KEN	14460870000	KEN	951,69
Korea, Rep.	KOR	1,09191E+12	KOR	23087,23
Lebanon	LBN	12697350000	LBN	7761,65
Sri Lanka	LKA	19923860000	LKA	2799,65
Luxembourg	LUX	1,01129E+11	LUX	104965,31
Morocco	MAR	69152110000	MAR	2839,93
Mexico	MEX	4,54345E+11	MEX	9271,40
Malta	MLT	4193520000	MLT	21799,17
Montenegro	MNE	3222750000	MNE	6688,32
Mauritius	MUS	7752770000	MUS	8000,38
Malaysia	MYS	4,08689E+11	MYS	9040,57
Namibia	NAM	1176270000	NAM	5318,01
Nigeria	NGA	50546400000	NGA	2280,44
Netherlands	NLD	6,61099E+11	NLD	50950,03
Norway	NOR	2,95288E+11	NOR	87693,79
New Zealand	NZL	43515780000	NZL	33700,13
Oman	OMN	28315950000	OMN	18712,58
Pakistan	PAK	38007180000	PAK	987,41
Panama	PAN	8348000000	PAN	8082,03
Peru	PER	1,03347E+11	PER	5082,35
Philippines	PHL	1,57321E+11	PHL	2217,47
Papua New Guinea	PNG	11027250000	PNG	1949,35
Poland	POL	1,90706E+11	POL	12613,01
Portugal	PRT	81996700000	PRT	22498,69
Romania	ROU	14200970000	ROU	8214,08
Russian Federation	RUS	9,51296E+11	RUS	10675,00
Saudi Arabia	SAU	3,5341E+11	SAU	19262,55
Singapore	SGP	6,47226E+11	SGP	47236,96
Serbia	SRB	1541580000	SRB	5735,42
Slovak Republic	SVK	4166890000	SVK	16750,80
Slovenia	SVN	9428350000	SVN	23509,54
Thailand	THA	2,77732E+11	THA	5076,34
Tunisia	TUN	10651710000	TUN	4141,98
Turkey	TUR	3,02443E+11	TUR	10742,43
Ukraine	UKR	38897400000	UKR	2965,14
United States	USA	1,72835E+13	USA	48467,52
Vietnam	VNM	36854988298	VNM	1317,89
Correlation	0,195308789			

Джерело: складено та розраховано автором на основі даних [31, 49, 50]

Додаток А
Таблиця А2

Country Name	Market capitalization of listed domestic companies (current US\$)		GDP per capita (current US\$)	
	Country Code	2018	Country Code	2018
1	2	3	4	5
United Arab Emirates	ARE	2,31841E+11	ARE	43839,36
Argentina	ARG	45986050000	ARG	11633,50
Australia	AUS	1,2628E+12	AUS	57354,96
Austria	AUT	1,16802E+11	AUT	51478,29
Belgium	BEL	3,21094E+11	BEL	47583,07
Bangladesh	BGD	77390500000	BGD	1698,35
Bahrain	BHR	21862700000	BHR	23991,06
Bermuda	BMU	2393200000	BMU	113021,42
Brazil	BRA	9,16824E+11	BRA	9001,23
Barbados	BRB	3541580000	BRB	17745,19
Canada	CAN	1,9379E+12	CAN	46313,17
Switzerland	CHE	1,44116E+12	CHE	82818,11
Chile	CHL	2,5074E+11	CHL	15924,79
China	CHN	6,32488E+12	CHN	9976,68
Colombia	COL	1,03848E+11	COL	6716,91
Cyprus	CYP	3313490000	CYP	28689,71
Germany	DEU	1,75517E+12	DEU	47810,51
Algeria	DZA	371418617,8	DZA	4153,73
Egypt, Arab Rep.	EGY	42005550000	EGY	2537,13
Spain	ESP	7,23691E+11	ESP	30389,36
France	FRA	2,36595E+12	FRA	41631,09
Greece	GRC	38370850000	GRC	20324,30
Hong Kong SAR	HKG	3,81922E+12	HKG	48543,40
Croatia	HRV	20508990000	HRV	15014,09
Hungary	HUN	28934570000	HUN	16410,19
Indonesia	IDN	4,86766E+11	IDN	3893,85
India	IND	2,08348E+12	IND	2005,86
Ireland	IRL	1,10154E+11	IRL	78621,23
Iran, Islamic Rep.	IRN	1,43548E+11	IRN	5550,06
Israel	ISR	1,87466E+11	ISR	41719,73
Jordan	JOR	22740040000	JOR	4312,18
Japan	JPN	5,29681E+12	JPN	39159,42
Kazakhstan	KAZ	37005250000	KAZ	9812,60
Korea, Rep.	KOR	1,41372E+12	KOR	33422,94
Lebanon	LBN	9675180000	LBN	8024,80
Sri Lanka	LKA	15575020000	LKA	4080,57
Luxembourg	LUX	49482640000	LUX	116654,26
Morocco	MAR	61080780000	MAR	3222,20

1	2	3	4	5
Mexico	MEX	3,85051E+11	MEX	9686,51
Malta	MLT	5053840000	MLT	30437,22
Mauritius	MUS	9847530000	MUS	11208,34
Malaysia	MYS	3,98019E+11	MYS	11377,46
Namibia	NAM	2461910000	NAM	5495,43
Nigeria	NGA	31520550000	NGA	2027,78
Norway	NOR	2,67382E+11	NOR	81734,47
New Zealand	NZL	86132630000	NZL	42949,93
Oman	OMN	18782400000	OMN	16521,18
Panama	PAN	15647730000	PAN	15592,57
Peru	PER	93385360000	PER	6941,24
Philippines	PHL	2,58156E+11	PHL	3252,09
Poland	POL	1,60483E+11	POL	15468,48
Portugal	PRT	61933604857	PRT	23562,55
Qatar	QAT	1,63047E+11	QAT	65908,07
Russian Federation	RUS	5,76116E+11	RUS	11370,81
Saudi Arabia	SAU	4,96353E+11	SAU	23338,96
Singapore	SGP	6,87257E+11	SGP	66188,78
Slovenia	SVN	7266520000	SVN	26115,91
Thailand	THA	5,00741E+11	THA	7295,48
Tunisia	TUN	8328990000	TUN	3438,79
Turkey	TUR	1,49264E+11	TUR	9455,59
Ukraine	UKR	4415440000	UKR	3096,82
United States	USA	3,04363E+13	USA	62996,47
Vietnam	VNM	1,32653E+11	VNM	2566,60
Correlation	0,194607172			

Джерело: складено та розраховано автором на основі даних [31, 49, 50]

Developed countries				
Country Name	Market capitalization of listed domestic companies (current US\$)		GDP per capita (current US\$)	
	Country Code	2010	Country Code	2010
Australia	AUS	1,45449E+12	AUS	52022,13
Austria	AUT	1,26032E+11	AUT	46858,04
Belgium	BEL	2,68726E+11	BEL	44141,88
Bulgaria	BGR	7376360000	BGR	6812,406
Canada	CAN	2,17119E+12	CAN	47448,01
Switzerland	CHE	1,22936E+12	CHE	74605,72
Cyprus	CYP	6834300000	CYP	31023,64
Germany	DEU	1,42972E+12	DEU	41531,93
Spain	ESP	1,17162E+12	ESP	30502,72
France	FRA	1,91152E+12	FRA	40638,33
Greece	GRC	67586420000	GRC	26917,76
Croatia	HRV	25596130000	HRV	13949,33
Hungary	HUN	27708410000	HUN	13191,62
Ireland	IRL	60368310000	IRL	48715,18
Japan	JPN	3,82777E+12	JPN	44507,68
Luxembourg	LUX	1,01129E+11	LUX	104965,3
Malta	MLT	4193520000	MLT	21799,17
Netherlands	NLD	6,61099E+11	NLD	50950,03
Norway	NOR	2,95288E+11	NOR	87693,79
New Zealand	NZL	43515780000	NZL	33700,13
Poland	POL	1,90706E+11	POL	12613,01
Portugal	PRT	81996700000	PRT	22498,69
Romania	ROU	14200970000	ROU	8214,077
Slovak Republic	SVK	4166890000	SVK	16750,8
Slovenia	SVN	9428350000	SVN	23509,54
United States	USA	1,72835E+13	USA	48467,52
Correlation	0,15254589			

Джерело: складено та розраховано автором на основі даних [31, 49, 50]

Developed countries				
Country Name	Market capitalization of listed domestic companies (current US\$)		GDP per capita (current US\$)	
	Country Code	2018	Country Code	2018
Australia	AUS	1,2628E+12	AUS	57354,96
Austria	AUT	1,16802E+11	AUT	51478,29
Belgium	BEL	3,21094E+11	BEL	47583,07
Canada	CAN	1,9379E+12	CAN	46313,17
Switzerland	CHE	1,44116E+12	CHE	82818,11
Cyprus	CYP	3313490000	CYP	28689,71
Germany	DEU	1,75517E+12	DEU	47810,51
Spain	ESP	7,23691E+11	ESP	30389,36
France	FRA	2,36595E+12	FRA	41631,09
Greece	GRC	38370850000	GRC	20324,3
Croatia	HRV	20508990000	HRV	15014,09
Hungary	HUN	28934570000	HUN	16410,19
Ireland	IRL	1,10154E+11	IRL	78621,23
Japan	JPN	5,29681E+12	JPN	39159,42
Luxembourg	LUX	49482640000	LUX	116654,3
Malta	MLT	5053840000	MLT	30437,22
Norway	NOR	2,67382E+11	NOR	81734,47
New Zealand	NZL	86132630000	NZL	42949,93
Poland	POL	1,60483E+11	POL	15468,48
Portugal	PRT	61933604857	PRT	23562,55
Slovenia	SVN	7266520000	SVN	26115,91
United States	USA	3,04363E+13	USA	62996,47
Correlation	0,157511814			

Джерело: складено та розраховано автором на основі даних [31, 49, 50]

Додаток А
Таблиця А5

Developing countries				
Country Name	Market capitalization of listed domestic companies (current US\$)		GDP per capita (current US\$)	
	Country Code	2010	Country Code	2010
1	2	3	4	5
United Arab Emirates	ARE	1,31491E+11	ARE	33893,30351
Argentina	ARG	63909790000	ARG	10385,96
Bangladesh	BGD	41616870000	BGD	781,1536
Bahrain	BHR	20059730000	BHR	20722,14
Brazil	BRA	1,54557E+12	BRA	11286,24
Barbados	BRB	2186550000	BRB	16056,37
Chile	CHL	3,41799E+11	CHL	12808,03
China	CHN	4,02784E+12	CHN	4550,453
Colombia	COL	2,08502E+11	COL	6336,709
Costa Rica	CRI	1444920000	CRI	8141,913
Algeria	DZA	105412463	DZA	4479,342
Egypt, Arab Rep.	EGY	84276830000	EGY	2645,969
Ghana	GHA	2947690000	GHA	1299,345
Hong Kong SAR	HKG	2,71132E+12	HKG	32550
Indonesia	IDN	3,60388E+11	IDN	3122,363
India	IND	1,63183E+12	IND	1357,564
Iran, Islamic Rep.	IRN	86641520000	IRN	6599,661
Israel	ISR	2,27614E+11	ISR	30693,59
Jamaica	JAM	3884350000	JAM	4704,054
Jordan	JOR	30864420000	JOR	3736,646
Kenya	KEN	14460870000	KEN	951,688
Korea, Rep.	KOR	1,09191E+12	KOR	23087,23
Lebanon	LBN	12697350000	LBN	7761,646
Sri Lanka	LKA	19923860000	LKA	2799,649
Morocco	MAR	69152110000	MAR	2839,925
Mexico	MEX	4,54345E+11	MEX	9271,398
Mauritius	MUS	7752770000	MUS	8000,376
Malaysia	MYS	4,08689E+11	MYS	9040,566
Namibia	NAM	1176270000	NAM	5318,007
Nigeria	NGA	50546400000	NGA	2280,437
Oman	OMN	28315950000	OMN	18712,58
Pakistan	PAK	38007180000	PAK	987,4097
Panama	PAN	8348000000	PAN	8082,028
Peru	PER	1,03347E+11	PER	5082,355
Philippines	PHL	1,57321E+11	PHL	2217,474

Papua New Guinea	PNG	11027250000	PNG	1949,353
1	2	3	4	5
Saudi Arabia	SAU	3,5341E+11	SAU	19262,55
Singapore	SGP	6,47226E+11	SGP	47236,96
Thailand	THA	2,77732E+11	THA	5076,34
Tunisia	TUN	10651710000	TUN	4141,976
Turkey	TUR	3,02443E+11	TUR	10742,43
Vietnam	VNM	36854988298	VNM	1317,891
Correlation	0,207435			

Джерело: складено та розраховано автором на основі даних [31, 49, 50]

Developing countries				
Country Name	Market capitalization of listed domestic companies (current US\$)		GDP per capita (current US\$)	
	Country Code	2018	Country Code	2018
United Arab Emirates	ARE	2,31841E+11	ARE	43839,36
Argentina	ARG	45986050000	ARG	11633,5
Bangladesh	BGD	77390500000	BGD	1698,35
Bahrain	BHR	21862700000	BHR	23991,06
Brazil	BRA	9,16824E+11	BRA	9001,234
Barbados	BRB	3541580000	BRB	17745,19
Chile	CHL	2,5074E+11	CHL	15924,79
China	CHN	6,32488E+12	CHN	9976,677
Colombia	COL	1,03848E+11	COL	6716,912
Algeria	DZA	371418617,8	DZA	4153,734
Egypt, Arab Rep.	EGY	42005550000	EGY	2537,125
Hong Kong SAR	HKG	3,81922E+12	HKG	48543,4
Indonesia	IDN	4,86766E+11	IDN	3893,846
India	IND	2,08348E+12	IND	2005,863
Iran, Islamic Rep.	IRN	1,43548E+11	IRN	5550,061
Israel	ISR	1,87466E+11	ISR	41719,73
Jordan	JOR	22740040000	JOR	4312,18
Korea, Rep.	KOR	1,41372E+12	KOR	33422,94
Lebanon	LBN	9675180000	LBN	8024,803
Sri Lanka	LKA	15575020000	LKA	4080,567
Morocco	MAR	61080780000	MAR	3222,201
Mexico	MEX	3,85051E+11	MEX	9686,514
Mauritius	MUS	9847530000	MUS	11208,34
Malaysia	MYS	3,98019E+11	MYS	11377,46
Namibia	NAM	2461910000	NAM	5495,429
Nigeria	NGA	31520550000	NGA	2027,778
Oman	OMN	18782400000	OMN	16521,18
Panama	PAN	15647730000	PAN	15592,57
Peru	PER	93385360000	PER	6941,236
Philippines	PHL	2,58156E+11	PHL	3252,092
Saudi Arabia	SAU	4,96353E+11	SAU	23338,96
Singapore	SGP	6,87257E+11	SGP	66188,78
Thailand	THA	5,00741E+11	THA	7295,476
Tunisia	TUN	8328990000	TUN	3438,789
Turkey	TUR	1,49264E+11	TUR	9455,594
Vietnam	VNM	1,32653E+11	VNM	2566,597
Correlation	0,214685436			

Додаток А
Таблиця А7

Transition countries				
Country Name	Market capitalization of listed domestic companies (current US\$)		GDP per capita (current US\$)	
	Country Code	2010	Country Code	2010
Kazakhstan	KAZ	26672730000	KAZ	9070,488
Montenegro	MNE	3222750000	MNE	6688,319
Russian Federation	RUS	9,51296E+11	RUS	10675
Serbia	SRB	1541580000	SRB	5735,423
Ukraine	UKR	38897400000	UKR	2965,14
Correlation	0,673039			

Джерело: складено та розраховано автором на основі даних [31, 49, 50]

Додаток А
Таблиця А8

Transition countries				
Country Name	Market capitalization of listed domestic companies (current US\$)		GDP per capita (current US\$)	
	Country Code	2018	Country Code	2018
Kazakhstan	KAZ	37005250000	KAZ	9812,601
Russian Federation	RUS	5,76116E+11	RUS	11370,81
Ukraine	UKR	4415440000	UKR	3096,817
Correlation	0,683474724			

Джерело: складено та розраховано автором на основі даних [31, 49, 50]

Country Name	Market capitalization of listed domestic companies (current US\$)		Market capitalization of listed domestic companies (% of GDP)	
	Country Code	2010	Country Code	2010
1	2	3	4	5
United Arab Emirates	ARE	1,31491E+11	ARE	45,37
Argentina	ARG	63909790000	ARG	15,09
Australia	AUS	1,45449E+12	AUS	126,90
Austria	AUT	1,26032E+11	AUT	32,16
Belgium	BEL	2,68726E+11	BEL	55,87
Bangladesh	BGD	41616870000	BGD	36,10
Bulgaria	BGR	7376360000	BGR	14,64
Bahrain	BHR	20059730000	BHR	78,01
Bermuda	BMU	1534950000	BMU	23,14
Brazil	BRA	1,54557E+12	BRA	69,97
Barbados	BRB	2186550000	BRB	48,27
Canada	CAN	2,17119E+12	CAN	134,57
Switzerland	CHE	1,22936E+12	CHE	210,58
Chile	CHL	3,41799E+11	CHL	156,40
China	CHN	4,02784E+12	CHN	66,17
Colombia	COL	2,08502E+11	COL	72,76
Costa Rica	CRI	1444920000	CRI	3,88
Cayman Islands	CYM	238000000	CYM	5,73
Cyprus	CYP	6834300000	CYP	26,56
Germany	DEU	1,42972E+12	DEU	42,10
Algeria	DZA	105412463	DZA	0,07
Egypt, Arab Rep.	EGY	84276830000	EGY	38,49
Spain	ESP	1,17162E+12	ESP	82,47
France	FRA	1,91152E+12	FRA	72,33
Ghana	GHA	2947690000	GHA	9,16
Greece	GRC	67586420000	GRC	22,58
Hong Kong SAR	HKG	2,71132E+12	HKG	1185,86
Croatia	HRV	25596130000	HRV	42,72
Hungary	HUN	27708410000	HUN	21,00
Indonesia	IDN	3,60388E+11	IDN	47,73
India	IND	1,63183E+12	IND	97,39
Ireland	IRL	60368310000	IRL	27,17
Iran, Islamic Rep.	IRN	86641520000	IRN	17,80
Israel	ISR	2,27614E+11	ISR	97,27
Jamaica	JAM	3884350000	JAM	29,38
Jordan	JOR	30864420000	JOR	113,75
Japan	JPN	3,82777E+12	JPN	67,15

1	2	3	4	5
Kazakhstan	KAZ	26672730000	KAZ	18,02
Kenya	KEN	14460870000	KEN	36,15
Korea, Rep.	KOR	1,09191E+12	KOR	95,44
Lebanon	LBN	12697350000	LBN	33,03
Sri Lanka	LKA	19923860000	LKA	35,12
Luxembourg	LUX	1,01129E+11	LUX	190,05
Morocco	MAR	69152110000	MAR	74,18
Mexico	MEX	4,54345E+11	MEX	42,95
Malta	MLT	4193520000	MLT	46,41
Montenegro	MNE	3222750000	MNE	77,79
Mauritius	MUS	7752770000	MUS	77,50
Malaysia	MYS	4,08689E+11	MYS	160,26
Namibia	NAM	1176270000	NAM	10,44
Nigeria	NGA	50546400000	NGA	13,98
Netherlands	NLD	6,61099E+11	NLD	78,09
Norway	NOR	2,95288E+11	NOR	68,87
New Zealand	NZL	43515780000	NZL	29,68
Oman	OMN	28315950000	OMN	49,75
Pakistan	PAK	38007180000	PAK	21,45
Panama	PAN	8348000000	PAN	28,36
Peru	PER	1,03347E+11	PER	70,05
Philippines	PHL	1,57321E+11	PHL	75,50
Papua New Guinea	PNG	11027250000	PNG	77,38
Poland	POL	1,90706E+11	POL	39,74
Portugal	PRT	81996700000	PRT	34,47
Romania	ROU	14200970000	ROU	8,54
Russian Federation	RUS	9,51296E+11	RUS	62,38
Saudi Arabia	SAU	3,5341E+11	SAU	66,91
Singapore	SGP	6,47226E+11	SGP	269,89
Serbia	SRB	1541580000	SRB	3,69
Slovak Republic	SVK	4166890000	SVK	4,61
Slovenia	SVN	9428350000	SVN	19,58
Thailand	THA	2,77732E+11	THA	81,42
Tunisia	TUN	10651710000	TUN	24,18
Turkey	TUR	3,02443E+11	TUR	38,93
Ukraine	UKR	38897400000	UKR	28,60
United States	USA	1,72835E+13	USA	115,28
Vietnam	VNM	36854988298	VNM	31,79
Correlation	0,193473318			

Джерело: складено та розраховано автором на основі даних [31, 49, 50]

Country Name	Market capitalization of listed domestic companies (current US\$)		Market capitalization of listed domestic companies (% of GDP)	
	Country Code	2018	Country Code	2018
1	2	3	4	5
United Arab Emirates	ARE	2,31841E+11	ARE	54,91
Argentina	ARG	45986050000	ARG	8,88
Australia	AUS	1,2628E+12	AUS	88,13
Austria	AUT	1,16802E+11	AUT	25,67
Belgium	BEL	3,21094E+11	BEL	59,05
Bangladesh	BGD	77390500000	BGD	28,24
Bahrain	BHR	21862700000	BHR	58,06
Bermuda	BMU	2393200000	BMU	33,13
Brazil	BRA	9,16824E+11	BRA	48,63
Barbados	BRB	3541580000	BRB	69,63
Canada	CAN	1,9379E+12	CAN	112,91
Switzerland	CHE	1,44116E+12	CHE	204,38
Chile	CHL	2,5074E+11	CHL	84,07
China	CHN	6,32488E+12	CHN	45,52
Colombia	COL	1,03848E+11	COL	31,13
Cyprus	CYP	3313490000	CYP	13,09
Germany	DEU	1,75517E+12	DEU	44,28
Algeria	DZA	371418617,8	DZA	0,21
Egypt, Arab Rep.	EGY	42005550000	EGY	16,82
Spain	ESP	7,23691E+11	ESP	50,89
France	FRA	2,36595E+12	FRA	84,87
Greece	GRC	38370850000	GRC	17,59
Hong Kong SAR	HKG	3,81922E+12	HKG	1055,92
Croatia	HRV	20508990000	HRV	33,42
Hungary	HUN	28934570000	HUN	18,04
Indonesia	IDN	4,86766E+11	IDN	46,70
India	IND	2,08348E+12	IND	76,79
Ireland	IRL	1,10154E+11	IRL	28,79
Iran, Islamic Rep.	IRN	1,43548E+11	IRN	31,62
Israel	ISR	1,87466E+11	ISR	50,59
Jordan	JOR	22740040000	JOR	52,97
Japan	JPN	5,29681E+12	JPN	106,90
Kazakhstan	KAZ	37005250000	KAZ	20,63
Korea, Rep.	KOR	1,41372E+12	KOR	81,96
Lebanon	LBN	9675180000	LBN	17,60
Sri Lanka	LKA	15575020000	LKA	17,61
Luxembourg	LUX	49482640000	LUX	69,77

1	2	3	4	5
Morocco	MAR	61080780000	MAR	51,72
Mexico	MEX	3,85051E+11	MEX	31,50
Malta	MLT	5053840000	MLT	34,26
Mauritius	MUS	9847530000	MUS	69,44
Malaysia	MYS	3,98019E+11	MYS	110,96
Namibia	NAM	2461910000	NAM	18,30
Nigeria	NGA	31520550000	NGA	7,94
Norway	NOR	2,67382E+11	NOR	61,59
New Zealand	NZL	86132630000	NZL	41,43
Oman	OMN	18782400000	OMN	23,54
Panama	PAN	15647730000	PAN	24,03
Peru	PER	93385360000	PER	42,06
Philippines	PHL	2,58156E+11	PHL	74,43
Poland	POL	1,60483E+11	POL	27,32
Portugal	PRT	61933604857	PRT	25,56
Qatar	QAT	1,63047E+11	QAT	88,93
Russian Federation	RUS	5,76116E+11	RUS	34,51
Saudi Arabia	SAU	4,96353E+11	SAU	63,11
Singapore	SGP	6,87257E+11	SGP	184,14
Slovenia	SVN	7266520000	SVN	13,42
Thailand	THA	5,00741E+11	THA	98,86
Tunisia	TUN	8328990000	TUN	20,94
Turkey	TUR	1,49264E+11	TUR	19,18
Ukraine	UKR	4415440000	UKR	3,37
United States	USA	3,04363E+13	USA	147,89
Vietnam	VNM	1,32653E+11	VNM	54,10
Correlation	0,203596076			

Джерело: складено та розраховано автором на основі даних [31, 49, 50]

Country Name	Listed domestic companies, total		Market capitalization of listed domestic companies (current US\$)	
	Country Code	2018	Country Code	2018
1	2	3	4	5
United Arab Emirates	ARE	130	ARE	2,31841E+11
Argentina	ARG	93	ARG	45986050000
Australia	AUS	2004	AUS	1,2628E+12
Austria	AUT	67	AUT	1,16802E+11
Belgium	BEL	111	BEL	3,21094E+11
Bangladesh	BGD	593	BGD	77390500000
Bahrain	BHR	43	BHR	21862700000
Bermuda	BMU	13	BMU	2393200000
Brazil	BRA	334	BRA	9,16824E+11
Barbados	BRB	16	BRB	3541580000
Canada	CAN	3330	CAN	1,9379E+12
Switzerland	CHE	236	CHE	1,44116E+12
Chile	CHL	205	CHL	2,5074E+11
China	CHN	3584	CHN	6,32488E+12
Colombia	COL	66	COL	1,03848E+11
Cyprus	CYP	91	CYP	3313490000
Germany	DEU	465	DEU	1,75517E+12
Egypt, Arab Rep.	EGY	250	EGY	42005550000
Spain	ESP	2979	ESP	7,23691E+11
France	FRA	457	FRA	2,36595E+12
Greece	GRC	183	GRC	38370850000
Hong Kong SAR	HKG	2161	HKG	3,81922E+12
Croatia	HRV	127	HRV	20508990000
Hungary	HUN	43	HUN	28934570000
Indonesia	IDN	619	IDN	4,86766E+11
India	IND	5065	IND	2,08348E+12
Ireland	IRL	43	IRL	1,10154E+11
Iran, Islamic Rep.	IRN	323	IRN	1,43548E+11
Israel	ISR	420	ISR	1,87466E+11
Jordan	JOR	195	JOR	22740040000
Japan	JPN	3652	JPN	5,29681E+12
Kazakhstan	KAZ	97	KAZ	37005250000
Korea, Rep.	KOR	2186	KOR	1,41372E+12
Sri Lanka	LKA	297	LKA	15575020000
Luxembourg	LUX	27	LUX	49482640000
Morocco	MAR	75	MAR	61080780000
Mexico	MEX	140	MEX	3,85051E+11

1	2	3	4	5
Malta	MLT	25	MLT	5053840000
Mauritius	MUS	99	MUS	9847530000
Malaysia	MYS	902	MYS	3,98019E+11
Namibia	NAM	10	NAM	2461910000
Nigeria	NGA	164	NGA	31520550000
Norway	NOR	186	NOR	2,67382E+11
New Zealand	NZL	131	NZL	86132630000
Oman	OMN	110	OMN	18782400000
Panama	PAN	30	PAN	15647730000
Peru	PER	211	PER	93385360000
Philippines	PHL	264	PHL	2,58156E+11
Poland	POL	823	POL	1,60483E+11
Portugal	PRT	40	PRT	61933604857
Qatar	QAT	46	QAT	1,63047E+11
Russian Federation	RUS	221	RUS	5,76116E+11
Saudi Arabia	SAU	200	SAU	4,96353E+11
Singapore	SGP	482	SGP	6,87257E+11
Slovenia	SVN	31	SVN	7266520000
Thailand	THA	704	THA	5,00741E+11
Tunisia	TUN	82	TUN	8328990000
Turkey	TUR	377	TUR	1,49264E+11
Ukraine	UKR	78	UKR	4415440000
United States	USA	4397	USA	3,04363E+13
Vietnam	VNM	749	VNM	1,32653E+11
Correlation	0,600764815			

Джерело: складено та розраховано автором на основі даних [31, 49, 50]

Додаток А
Таблиця А12

Country Name	Listed domestic companies, total		GDP per capita (current US\$)	
	Country Code	2010	Country Code	2010
1	2	3	4	5
United Arab Emirates	ARE	104	ARE	33893,30
Argentina	ARG	101	ARG	10385,96
Australia	AUS	1913	AUS	52022,13
Austria	AUT	89	AUT	46858,04
Belgium	BEL	161	BEL	44141,88
Bangladesh	BGD	192	BGD	781,15
Bulgaria	BGR	390	BGR	6812,41
Bahrain	BHR	44	BHR	20722,14
Bermuda	BMU	14	BMU	101875,28
Brazil	BRA	373	BRA	11286,24
Barbados	BRB	21	BRB	16056,37
Canada	CAN	3771	CAN	47448,01
Switzerland	CHE	246	CHE	74605,72
Chile	CHL	227	CHL	12808,03
China	CHN	2063	CHN	4550,45
Colombia	COL	84	COL	6336,71
Costa Rica	CRI	9	CRI	8141,91
Cayman Islands	CYM	2	CYM	73351,76
Cyprus	CYP	110	CYP	31023,64
Germany	DEU	690	DEU	41531,93
Egypt, Arab Rep.	EGY	227	EGY	2645,97
Spain	ESP	3310	ESP	30502,72
France	FRA	617	FRA	40638,33
Ghana	GHA	31	GHA	1299,34
Greece	GRC	277	GRC	26917,76
Hong Kong SAR	HKG	1396	HKG	32550,00
Croatia	HRV	240	HRV	13949,33
Hungary	HUN	48	HUN	13191,62
Indonesia	IDN	420	IDN	3122,36
India	IND	5034	IND	1357,56
Ireland	IRL	50	IRL	48715,18
Iran, Islamic Rep.	IRN	369	IRN	6599,66
Israel	ISR	596	ISR	30693,59
Jamaica	JAM	48	JAM	4704,05
Jordan	JOR	277	JOR	3736,65
Japan	JPN	2281	JPN	44507,68
Kazakhstan	KAZ	61	KAZ	9070,49

1	2	3	4	5
Kenya	KEN	55	KEN	951,69
Korea, Rep.	KOR	1781	KOR	23087,23
Sri Lanka	LKA	241	LKA	2799,65
Luxembourg	LUX	29	LUX	104965,31
Morocco	MAR	73	MAR	2839,93
Mexico	MEX	130	MEX	9271,40
Malta	MLT	21	MLT	21799,17
Montenegro	MNE	361	MNE	6688,32
Mauritius	MUS	62	MUS	8000,38
Malaysia	MYS	948	MYS	9040,57
Namibia	NAM	7	NAM	5318,01
Nigeria	NGA	215	NGA	2280,44
Netherlands	NLD	150	NLD	50950,03
Norway	NOR	195	NOR	87693,79
New Zealand	NZL	137	NZL	33700,13
Oman	OMN	114	OMN	18712,58
Pakistan	PAK	644	PAK	987,41
Panama	PAN	34	PAN	8082,03
Peru	PER	199	PER	5082,35
Philippines	PHL	251	PHL	2217,47
Papua New Guinea	PNG	10	PNG	1949,35
Poland	POL	570	POL	12613,01
Portugal	PRT	52	PRT	22498,69
Qatar	QAT	43	QAT	67403,16
Romania	ROU	73	ROU	8214,08
Russian Federation	RUS	556	RUS	10675,00
Saudi Arabia	SAU	146	SAU	19262,55
Singapore	SGP	461	SGP	47236,96
Slovak Republic	SVK	90	SVK	16750,80
Slovenia	SVN	72	SVN	23509,54
Thailand	THA	541	THA	5076,34
Tunisia	TUN	56	TUN	4141,98
Turkey	TUR	263	TUR	10742,43
United States	USA	4279	USA	48467,52
Vietnam	VNM	634	VNM	1317,89
Correlation	0,073444431			

Джерело: складено та розраховано автором на основі даних [31, 49, 50]

Country Name	Listed domestic companies, total		GDP per capita (current US\$)	
	Country Code	2018	Country Code	2018
1	2	3	4	5
United Arab Emirates	ARE	130	ARE	43839,36
Argentina	ARG	93	ARG	11633,50
Australia	AUS	2004	AUS	57354,96
Austria	AUT	67	AUT	51478,29
Belgium	BEL	111	BEL	47583,07
Bangladesh	BGD	593	BGD	1698,35
Bahrain	BHR	43	BHR	23991,06
Bermuda	BMU	13	BMU	113021,42
Brazil	BRA	334	BRA	9001,23
Barbados	BRB	16	BRB	17745,19
Canada	CAN	3330	CAN	46313,17
Switzerland	CHE	236	CHE	82818,11
Chile	CHL	205	CHL	15924,79
China	CHN	3584	CHN	9976,68
Colombia	COL	66	COL	6716,91
Costa Rica	CRI	10	CRI	12112,13
Cyprus	CYP	91	CYP	28689,71
Germany	DEU	465	DEU	47810,51
Egypt, Arab Rep.	EGY	250	EGY	2537,13
Spain	ESP	2979	ESP	30389,36
France	FRA	457	FRA	41631,09
Greece	GRC	183	GRC	20324,30
Hong Kong SAR	HKG	2161	HKG	48543,40
Croatia	HRV	127	HRV	15014,09
Hungary	HUN	43	HUN	16410,19
Indonesia	IDN	619	IDN	3893,85
India	IND	5065	IND	2005,86
Ireland	IRL	43	IRL	78621,23
Iran, Islamic Rep.	IRN	323	IRN	5550,06
Israel	ISR	420	ISR	41719,73
Jamaica	JAM	76	JAM	5354,24
Jordan	JOR	195	JOR	4312,18
Japan	JPN	3652	JPN	39159,42
Kazakhstan	KAZ	97	KAZ	9812,60
Korea, Rep.	KOR	2186	KOR	33422,94
Sri Lanka	LKA	297	LKA	4080,57
Luxembourg	LUX	27	LUX	116654,26

1	2	3	4	5
Morocco	MAR	75	MAR	3222,20
Mexico	MEX	140	MEX	9686,51
Malta	MLT	25	MLT	30437,22
Mauritius	MUS	99	MUS	11208,34
Malaysia	MYS	902	MYS	11377,46
Namibia	NAM	10	NAM	5495,43
Nigeria	NGA	164	NGA	2027,78
Netherlands	NLD	103	NLD	53044,53
Norway	NOR	186	NOR	81734,47
New Zealand	NZL	131	NZL	42949,93
Oman	OMN	110	OMN	16521,18
Panama	PAN	30	PAN	15592,57
Peru	PER	211	PER	6941,24
Philippines	PHL	264	PHL	3252,09
Poland	POL	823	POL	15468,48
Portugal	PRT	40	PRT	23562,55
Qatar	QAT	46	QAT	65908,07
Romania	ROU	85	ROU	12399,89
Russian Federation	RUS	221	RUS	11370,81
Saudi Arabia	SAU	200	SAU	23338,96
Singapore	SGP	482	SGP	66188,78
Slovenia	SVN	31	SVN	26115,91
Thailand	THA	704	THA	7295,48
Tunisia	TUN	82	TUN	3438,79
Turkey	TUR	377	TUR	9455,59
Ukraine	UKR	78	UKR	3096,82
United States	USA	4397	USA	62996,47
Vietnam	VNM	749	VNM	2566,60
Correlation	0,059051451			

Джерело: складено та розраховано автором на основі даних [31, 49, 50]

Country Name	Listed domestic companies, total		Market capitalization of listed domestic companies (% of GDP)	
	Country Code	2010	Country Code	2010
1	2	3	4	5
United Arab Emirates	ARE	104	ARE	45,37
Argentina	ARG	101	ARG	15,09
Australia	AUS	1913	AUS	126,90
Austria	AUT	89	AUT	32,16
Belgium	BEL	161	BEL	55,87
Bangladesh	BGD	192	BGD	36,10
Bulgaria	BGR	390	BGR	14,64
Bahrain	BHR	44	BHR	78,01
Bermuda	BMU	14	BMU	23,14
Brazil	BRA	373	BRA	69,97
Barbados	BRB	21	BRB	48,27
Canada	CAN	3771	CAN	134,57
Switzerland	CHE	246	CHE	210,58
Chile	CHL	227	CHL	156,40
China	CHN	2063	CHN	66,17
Colombia	COL	84	COL	72,76
Costa Rica	CRI	9	CRI	3,88
Cayman Islands	CYM	2	CYM	5,73
Cyprus	CYP	110	CYP	26,56
Germany	DEU	690	DEU	42,10
Egypt, Arab Rep.	EGY	227	EGY	38,49
Spain	ESP	3310	ESP	82,47
France	FRA	617	FRA	72,33
Ghana	GHA	31	GHA	9,16
Greece	GRC	277	GRC	22,58
Hong Kong SAR	HKG	1396	HKG	1185,86
Croatia	HRV	240	HRV	42,72
Hungary	HUN	48	HUN	21,00
Indonesia	IDN	420	IDN	47,73
India	IND	5034	IND	97,39
Ireland	IRL	50	IRL	27,17
Iran, Islamic Rep.	IRN	369	IRN	17,80
Israel	ISR	596	ISR	97,27
Jamaica	JAM	48	JAM	29,38
Jordan	JOR	277	JOR	113,75
Japan	JPN	2281	JPN	67,15
Kazakhstan	KAZ	61	KAZ	18,02

1	2	3	4	5
Kenya	KEN	55	KEN	36,15
Korea, Rep.	KOR	1781	KOR	95,44
Sri Lanka	LKA	241	LKA	35,12
Luxembourg	LUX	29	LUX	190,05
Morocco	MAR	73	MAR	74,18
Mexico	MEX	130	MEX	42,95
Malta	MLT	21	MLT	46,41
Montenegro	MNE	361	MNE	77,79
Mauritius	MUS	62	MUS	77,50
Malaysia	MYS	948	MYS	160,26
Namibia	NAM	7	NAM	10,44
Nigeria	NGA	215	NGA	13,98
Netherlands	NLD	150	NLD	78,09
Norway	NOR	195	NOR	68,87
New Zealand	NZL	137	NZL	29,68
Oman	OMN	114	OMN	49,75
Pakistan	PAK	644	PAK	21,45
Panama	PAN	34	PAN	28,36
Peru	PER	199	PER	70,05
Philippines	PHL	251	PHL	75,50
Papua New Guinea	PNG	10	PNG	77,38
Poland	POL	570	POL	39,74
Portugal	PRT	52	PRT	34,47
Romania	ROU	73	ROU	8,54
Russian Federation	RUS	556	RUS	62,38
Saudi Arabia	SAU	146	SAU	66,91
Singapore	SGP	461	SGP	269,89
Slovak Republic	SVK	90	SVK	4,61
Slovenia	SVN	72	SVN	19,58
Thailand	THA	541	THA	81,42
Tunisia	TUN	56	TUN	24,18
Turkey	TUR	263	TUR	38,93
United States	USA	4279	USA	115,28
Vietnam	VNM	634	VNM	31,79
Correlation	0,20616508			

Джерело: складено та розраховано автором на основі даних [31, 49, 50]

Country Name	Listed domestic companies, total		Market capitalization of listed domestic companies (% of GDP)	
	Country Code	2018	Country Code	2018
1	2	3	4	5
United Arab Emirates	ARE	130	ARE	54,91
Argentina	ARG	93	ARG	8,88
Australia	AUS	2004	AUS	88,13
Austria	AUT	67	AUT	25,67
Belgium	BEL	111	BEL	59,05
Bangladesh	BGD	593	BGD	28,24
Bahrain	BHR	43	BHR	58,06
Bermuda	BMU	13	BMU	33,13
Brazil	BRA	334	BRA	48,63
Barbados	BRB	16	BRB	69,63
Canada	CAN	3330	CAN	112,91
Switzerland	CHE	236	CHE	204,38
Chile	CHL	205	CHL	84,07
China	CHN	3584	CHN	45,52
Colombia	COL	66	COL	31,13
Cyprus	CYP	91	CYP	13,09
Germany	DEU	465	DEU	44,28
Egypt, Arab Rep.	EGY	250	EGY	16,82
Spain	ESP	2979	ESP	50,89
France	FRA	457	FRA	84,87
Greece	GRC	183	GRC	17,59
Hong Kong SAR	HKG	2161	HKG	1055,92
Croatia	HRV	127	HRV	33,42
Hungary	HUN	43	HUN	18,04
Indonesia	IDN	619	IDN	46,70
India	IND	5065	IND	76,79
Ireland	IRL	43	IRL	28,79
Iran, Islamic Rep.	IRN	323	IRN	31,62
Israel	ISR	420	ISR	50,59
Jordan	JOR	195	JOR	52,97
Japan	JPN	3652	JPN	106,90
Kazakhstan	KAZ	97	KAZ	20,63
Korea, Rep.	KOR	2186	KOR	81,96
Sri Lanka	LKA	297	LKA	17,61
Luxembourg	LUX	27	LUX	69,77
Morocco	MAR	75	MAR	51,72
Mexico	MEX	140	MEX	31,50

1	2	3	4	5
Malta	MLT	25	MLT	34,26
Mauritius	MUS	99	MUS	69,44
Malaysia	MYS	902	MYS	110,96
Namibia	NAM	10	NAM	18,30
Nigeria	NGA	164	NGA	7,94
Norway	NOR	186	NOR	61,59
New Zealand	NZL	131	NZL	41,43
Oman	OMN	110	OMN	23,54
Panama	PAN	30	PAN	24,03
Peru	PER	211	PER	42,06
Philippines	PHL	264	PHL	74,43
Poland	POL	823	POL	27,32
Portugal	PRT	40	PRT	25,56
Qatar	QAT	46	QAT	88,93
Russian Federation	RUS	221	RUS	34,51
Saudi Arabia	SAU	200	SAU	63,11
Singapore	SGP	482	SGP	184,14
Slovenia	SVN	31	SVN	13,42
Thailand	THA	704	THA	98,86
Tunisia	TUN	82	TUN	20,94
Turkey	TUR	377	TUR	19,18
Ukraine	UKR	78	UKR	3,37
United States	USA	4397	USA	147,89
Vietnam	VNM	749	VNM	54,10
Correlation	0,275075305			

Джерело: складено та розраховано автором на основі даних [31, 49, 50]

Country Name	Listed domestic companies, total		Score of The Global Competitiveness Index	
	Country Code	2018	Country Code	2018
1	2	3	4	5
United Arab Emirates	ARE	130	ARE	73,4
Argentina	ARG	93	ARG	57,5
Australia	AUS	2004	AUS	78,9
Austria	AUT	67	AUT	76,3
Belgium	BEL	111	BEL	76,6
Bangladesh	BGD	593	BGD	52,1
Bahrain	BHR	43	BHR	63,6
Canada	CAN	3330	CAN	79,9
Chile	CHL	205	CHL	70,3
China	CHN	3584	CHN	72,6
Colombia	COL	66	COL	61,6
Cyprus	CYP	91	CYP	65,6
Germany	DEU	465	DEU	82,8
Egypt, Arab Rep.	EGY	250	EGY	53,6
Spain	ESP	2979	ESP	74,2
France	FRA	457	FRA	78
Greece	GRC	183	GRC	62,1
Hong Kong SAR	HKG	2161	HKG	82,3
Croatia	HRV	127	HRV	60,1
Hungary	HUN	43	HUN	64,3
Indonesia	IDN	619	IDN	64,9
India	IND	5065	IND	62
Ireland	IRL	43	IRL	75,7
Iran, Islamic Rep.	IRN	323	IRN	54,9
Israel	ISR	420	ISR	76,6
Jordan	JOR	195	JOR	59,3
Japan	JPN	3652	JPN	82,5
Kazakhstan	KAZ	97	KAZ	61,8
Korea, Rep.	KOR	2186	KOR	78,8
Sri Lanka	LKA	297	LKA	56
Luxembourg	LUX	27	LUX	76,6
Morocco	MAR	75	MAR	58,5
Mexico	MEX	140	MEX	64,6
Malta	MLT	25	MLT	68,8
Mauritius	MUS	99	MUS	63,7
Malaysia	MYS	902	MYS	74,4
Namibia	NAM	10	NAM	52,7

1	2	3	4	5
Nigeria	NGA	164	NGA	47,5
Norway	NOR	186	NOR	78,2
New Zealand	NZL	131	NZL	77,5
Oman	OMN	110	OMN	64,4
Panama	PAN	30	PAN	61
Peru	PER	211	PER	61,3
Philippines	PHL	264	PHL	62,1
Poland	POL	823	POL	68,2
Portugal	PRT	40	PRT	70,2
Qatar	QAT	46	QAT	71
Russian Federation	RUS	221	RUS	65,6
Saudi Arabia	SAU	200	SAU	67,5
Singapore	SGP	482	SGP	83,5
Slovenia	SVN	31	SVN	69,6
Thailand	THA	704	THA	67,5
Tunisia	TUN	82	TUN	55,6
Turkey	TUR	377	TUR	61,6
Ukraine	UKR	78	UKR	57
United States	USA	4397	USA	85,6
Vietnam	VNM	749	VNM	58,1
Correlation	0,402572026			

Джерело: складено та розраховано автором на основі даних [31, 49, 50]

Country Name	Market capitalization of listed domestic companies (current US\$)		Score of The Global Competitiveness Index	
	Country Code	2018	Country Code	2018
United Arab Emirates	ARE	2,318E+11	ARE	73,4
1	2	3	4	5
Argentina	ARG	4,599E+10	ARG	57,5
Australia	AUS	1,263E+12	AUS	78,9
Austria	AUT	1,168E+11	AUT	76,3
Belgium	BEL	3,211E+11	BEL	76,6
Bangladesh	BGD	7,739E+10	BGD	52,1
Bahrain	BHR	2,186E+10	BHR	63,6
Canada	CAN	1,938E+12	CAN	79,9
Chile	CHL	2,507E+11	CHL	70,3
China	CHN	6,325E+12	CHN	72,6
Colombia	COL	1,038E+11	COL	61,6
Cyprus	CYP	3,313E+09	CYP	65,6
Germany	DEU	1,755E+12	DEU	82,8
Egypt, Arab Rep.	EGY	4,201E+10	EGY	53,6
Spain	ESP	7,237E+11	ESP	74,2
France	FRA	2,366E+12	FRA	78
Greece	GRC	3,837E+10	GRC	62,1
Hong Kong SAR	HKG	3,819E+12	HKG	82,3
Croatia	HRV	2,051E+10	HRV	60,1
Hungary	HUN	2,893E+10	HUN	64,3
Indonesia	IDN	4,868E+11	IDN	64,9
India	IND	2,083E+12	IND	62
Ireland	IRL	1,102E+11	IRL	75,7
Iran, Islamic Rep.	IRN	1,435E+11	IRN	54,9
Israel	ISR	1,875E+11	ISR	76,6
Jordan	JOR	2,274E+10	JOR	59,3
Japan	JPN	5,297E+12	JPN	82,5
Kazakhstan	KAZ	3,701E+10	KAZ	61,8
Korea, Rep.	KOR	1,414E+12	KOR	78,8
Sri Lanka	LKA	1,558E+10	LKA	56
Luxembourg	LUX	4,948E+10	LUX	76,6
Morocco	MAR	6,108E+10	MAR	58,5
Mexico	MEX	3,851E+11	MEX	64,6
Malta	MLT	5,054E+09	MLT	68,8
Mauritius	MUS	9,848E+09	MUS	63,7
Malaysia	MYS	3,98E+11	MYS	74,4
Namibia	NAM	2,462E+09	NAM	52,7

1	2	3	4	5
Nigeria	NGA	3,152E+10	NGA	47,5
Norway	NOR	2,674E+11	NOR	78,2
New Zealand	NZL	8,613E+10	NZL	77,5
Oman	OMN	1,878E+10	OMN	64,4
Panama	PAN	1,565E+10	PAN	61
Peru	PER	9,339E+10	PER	61,3
Philippines	PHL	2,582E+11	PHL	62,1
Poland	POL	1,605E+11	POL	68,2
Portugal	PRT	6,193E+10	PRT	70,2
Qatar	QAT	1,63E+11	QAT	71
Russian Federation	RUS	5,761E+11	RUS	65,6
Saudi Arabia	SAU	4,964E+11	SAU	67,5
Singapore	SGP	6,873E+11	SGP	83,5
Slovenia	SVN	7,267E+09	SVN	69,6
Thailand	THA	5,007E+11	THA	67,5
Tunisia	TUN	8,329E+09	TUN	55,6
Turkey	TUR	1,493E+11	TUR	61,6
Ukraine	UKR	4,415E+09	UKR	57
United States	USA	3,044E+13	USA	85,6
Vietnam	VNM	1,327E+11	VNM	58,1
Correlation	0,381459174			

Джерело: складено та розраховано автором на основі даних [31, 49, 50]

Correlation with blue-chip count, 2018							
Country Name	Country Code	Listed domestic blue chips, total	Listed domestic companies, total	Market capitalization of listed domestic companies (current US\$)	GDP per capita (current US\$)	Market capitalization of listed domestic companies (% of GDP)	Score of The Global Competitiveness Index
United States	USA	37	4397	3,04363E+13	62996,47	147,8915294	85,6
Switzerland	CHE	4	236	1,44116E+12	82818,11	204,3791591	82,6
Korea, Rep.	KOR	2	2186	1,41372E+12	33422,94	81,96191573	78,8
Germany	DEU	2	465	1,75517E+12	47810,51	44,28041701	82,8
Japan	JPN	1	3652	5,29681E+12	39159,42	106,9024789	82,5
Canada	CAN	1	3330	1,9379E+12	46313,17	112,9141127	79,9
France	FRA	1	457	2,36595E+12	41631,09	84,86605773	78
Australia	AUS	1	2004	1,2628E+12	57354,96	88,13014608	78,9
Correlation			0,539432248	0,984133192	0,351227	0,374848893	0,71247457

Джерело: складено та розраховано автором на основі даних [31, 49, 50]

АНОТАЦІЯ

Ескалація конкуренції на геоекономічній та геополітичній арені актуалізувала питання геоекономічного позиціонування, удосконалення існуючих метрик оцінки його ефективності.

Актуальні мегатренди, серед яких і сек'юритизація, дозволили висунути гіпотезу, що важливою складовою геоекономічного позиціонування країн на сучасному етапі розвитку світового господарства та міжнародних економічних відносин є фондовий ринок та його «блакитні фішки».

Метою наукової роботи є перевірка висунутої гіпотези, формування цілісного уявлення про «блакитні фішки» як важливу складову розвитку фондового ринку та складову геоекономічне позиціонування країн в умовах глобалізації.

Об'єктом дослідження є геоекономічне позиціонування країни та його складові.

Предметом – взаємозв'язок фондового ринку, «блакитних фішок» із ефективністю геоекономічного позиціонування країн, принципи функціонування та розвитку фондового ринку та «блакитних фішок» як складових геоекономічного позиціонування країни.

Завданням наукової роботи є ідентифікація передумов та обґрунтування необхідності розгляду «блакитних фішок» як складової геоекономічного позиціонування країни; аналіз та оцінка впливу «блакитних фішок» та фондового ринку на ефективність геоекономічного позиціонування країн; аналіз ефективності геоекономічного позиціонування, стану та особливостей розвитку фондового ринку та «блакитних фішок» України, визначення напрямів їх подальшого розвитку.

Основними методами дослідження є: статистичний метод, кореляційний, історичний, графічний та табличний методи, також загальнонаукові методи аналізу (порівняння, деталізації, групування, аналізу та синтезу, індукції та дедукції).

Інформаційною базою дослідження є аналітичні та статистичні дані міжнародних організацій та інших інституцій (Світовий банк, Всесвітній економічний форум, Міжнародний інститут розвитку менеджменту, S&P Global та

ін.); наукова література; результати, одержані автором в процесі власних досліджень, які пройшли апробацію (2 статті та 1 тези доповіді).

Установлено, що геоекономічне позиціонування країни доцільно розуміти, як діяльність уряду, інституційних одиниць країни, спрямовану на забезпечення, збереження та підвищення міжнародного конкурентного статусу країни, її економічної міці, формування бренду країни (національного бренду).

Визначено, що сьогодні не існує єдиного підходу до розуміння складових геоекономічного позиціонування, типів бренду країни. Обґрунтовано, що найбільш авторитетні, комплексні та репрезентативні метрики ефективності геоекономічного позиціонування країни: Country Brand Index, Nation Brand Index, Global Competitiveness Index, World Competitiveness Index, однак вони потребують подальшого удосконалення та розвитку.

Обґрунтовано, що у основу удосконалення метрики оцінки ефективності геоекономічного позиціонування країни має бути закладено показники розвитку фондового ринку, у т.ч. показники розвитку «блакитних фішок».

Установлено, що сьогодні не існує єдиних критеріїв виділення «блакитних фішок» в межах акцій «першого ешелону», зазвичай до «блакитних фішок» відносять акції компаній, які тривалий час функціонують на ринку, мають значний потенціал росту та бездоганну репутацію, є лідерами у своїй галузі, активно та ефективно здійснюють експансію на зарубіжні ринки, характеризуються прозорістю діяльності, значними показниками капіталізації, високою ліквідністю, вузьким спредом, низькою волатильністю (найчастіше 0,3-0,5%, максимально – 1-2%), стабільним зростанням ціни протягом кількох років, значними обсягами щоденних торгів, високим рівнем відповідальності за взяті зобов'язання перед своїми акціонерами.

Проведено аналіз та оцінку зв'язку між рівнем розвитку фондового ринку (капіталізація фондового ринку) та: ВВП на душу населення - прямий та слабкий, індексом конкурентоспроможності – прямий та помірний, кількістю компаній, що представлено на фондовому ринку – прямий та помітний; між «блакитними фішками» та: ВВП на душу населення – прямий помірний, кількістю компаній, які

представлено на фондовому ринку - прямий помітний; капіталізацією фондового ринку та індексом конкурентоспроможності – прямий значний, що дало можливість підтвердити висунуту гіпотезу.

Обґрунтовано, що забезпечення подальшого розвитку фондового ринку та «блакитних фішок» України має носити комплексний характер та передбачати як удосконалення контексту розвитку фондового ринку в цілому та «блакитних фішок» зокрема, так і його інфраструктури.

Визначено, що доцільно: забезпечити реалізацію комплексу заходів, спрямованих на підвищення рівня фінансової грамотності населення, керівників підприємств; реалізувати комплекс заходів на формування позитивного іміджу фондового ринку, фондових бірж, «блакитних фішок», операцій на фондовому ринку у суспільстві; стимулювати зацікавленості населення у відслідковуванні стану та динаміки розвитку фондового ринку; запровадити системи інформування суспільства про дотримання компаніями, які представлені на фондовому ринку, своїх зобов'язань, рівень доходності їх акцій; запровадити системи диференційованих заходів, спрямованих на підтримку (інформаційну, консультаційну, фінансову та ін.) компаній, які: 1) виходять на IPO або ICO; 2) вже представлені на фондовому ринку; 3) нарощують капіталізацію; 4) планують вийти на міжнародний фондовий ринок та ін.; забезпечити узгодженості та інклюзивності стратегії розвитку фінансового сектору України до 2025 року та стратегії соціально-економічного розвитку країни; розробити Стратегію гео економічного позиціонування України, важливим елементом якої стане розвиток фондового ринку та «блакитних фішок».